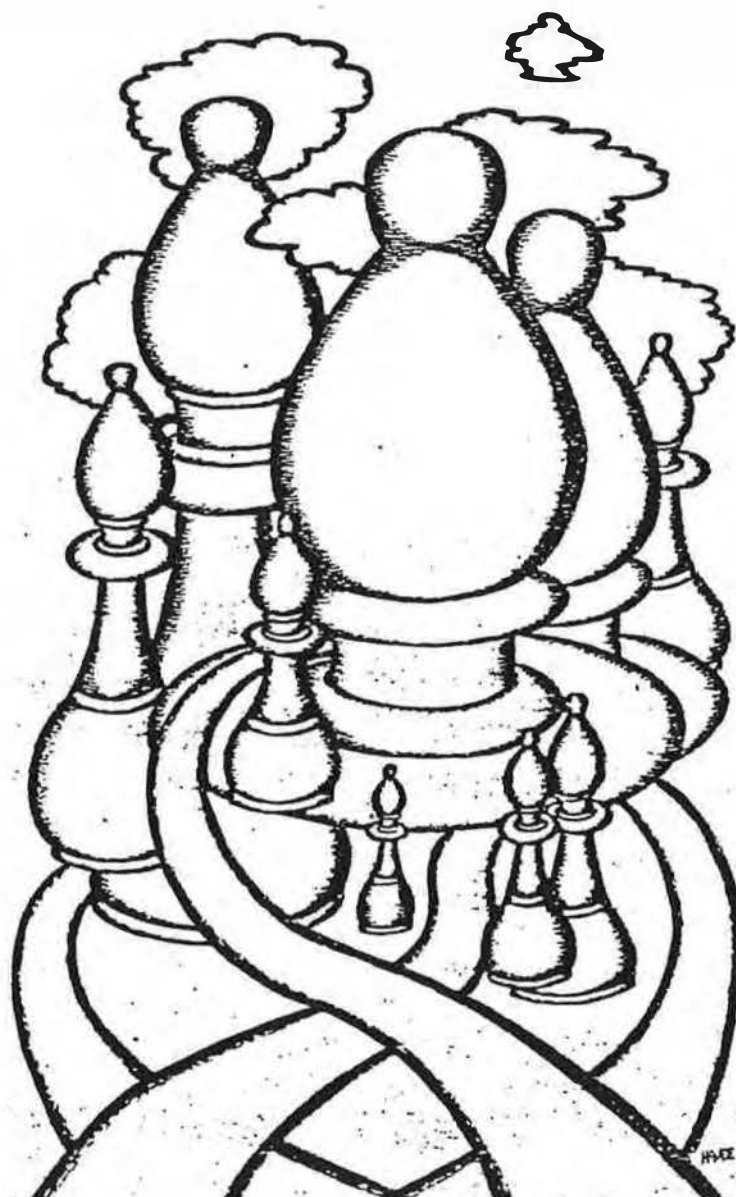

310

CAISSANIEUWS

DECEMBER 1988

INHOUD

Redactioneel	3 - redactie
VAN DE VOORZITTER	4 - E. Petersma
VAN DE SECRETARIS	4 - P. Jonkmam
VAN DE PENNINGMEESTER	4 - P. Jonkman
J.H. Donner	5 - F. Oranje
Commentaar op CN 309	6 - F. Oranje
HET EERSTE	7 - E. Petersma
Slappe koffie en sterke verhalen	9 - F. Thomése
HET EERSTE	10 - E. Petersma
HET TWEEDE	13 - B. Wijchgel
HET TWEEDE	13 - B. Wijchgel
HET DERDE	14 - G. Royakkers
Partij	15 R.J. Schaper
HET DERDE	16 - G. Royakkers
HET VIERDE	18 - redactie
HET VIJFDE	18 - H. Cornelissen
HET VIJFDE	19 - H. Cornelisssen
Partij	20 - E. Osterwald
HET ZESDE	20 - L. Oomens
HET ZESDE	21 - L. Oomens
Splendeurs et miseres uit de onderbond	21 - L. Oomens
HET ZEVENDE	23 - M. Ligtenstein
HET ZEVENDE	24 - F. Oranje
HET ACHTSTE	24 - F. Oranje
Partij	25 - F. Oranje
De SV's in de S.G.A.	26 - p. deken
Van Duynsgambiet	27 - R. van Duyn
Prof. Van Hulst doceert	29 - J. van Hulst
Juditjes	30 - J. Starreveld
Interview Jan Timman	31 - J. Hoogenboom
Een partij	33 - G. Royakkers
Dubbelblind	33 - F. Oranje
Rotsooi in de brievenbus	34 - F. Oranje
DE KERSTPRIJSVRAAG	35 - J. van Hulst
KNSB-ratinglijst	36 - KNSB
Stand na de 14e ronde	38 - F. Oranje
Commentaar op de stand	39 - F. Oranje
Omslag: Hans de Valk	

REDACTIONEEL

Dit is een kerst-nummer!

Hoewel ik weet dat velen van u daar geen bezwaar tegen zouden hebben, ontbreekt in dit nummer een lachende kerstman, brandende kaarsjes, een arreslee, een kerstboom en weet ik veel wat er allemaal nog meer bestaat.

Niet in dit nummer:

Ik ben, helaas, nogal een matig mens, en schuw elke overdaad.

Eén uitzondering heb ik gemaakt: omdat Prof. Van Hulst een kerstprijsvraag heeft gemaakt, heb ik bij die prijsvraag twee kerstboompjes in elkaar geknutseld, en toen het klaar was vond ik het er nogal kaal uitzien, en toen heb ik met Typp-ex in elke boom drie kerstballen gehangen, want ik wil niet kinderachtig zijn.

En toch is dit een echt kerstnummer, want de voorzitter spreekt een heilwens uit, (pag. 4), en het zou lang niet slecht zijn als u allen dat zou lezen!

En nu het toch tegen Kerst aanloopt wil ik u wel zeggen dat ik heel veel van u houd, van allemaal evenveel, zeg maar, niemand uitgezonderd, en dat ik mij volledig in dienst van u stel, waarom zou ik ook niet, het maakt tenslotte weinig wát je doet, als je het maar goed doet.

Zo is het, in ieder geval, zo lijkt het.

En er is veel dat goed is in dit nummer!

Ontdekt u dat zelf maar.

En dat u een goed 1989 mag beleven!

Met andere woorden: het ga u goed!

J. Hoogenboom

COLOFON

Caissanieuws is het clubblad van de schaakvereniging CAISSA, anno 1 mei 1951.

Caissanieuws verschijnt zesmaal per jaar.

Clublokaal

Oranjehuis
Van Ostadestraat 153
Amsterdam, oud-zuid
tel.: 020 - 662 39 17

Clubavond: dinsdags

Voorzitter

Errit Petersma
Nassaukade 86-3
1052 CV Amsterdam
tel.: 020 - 841544

Wedstrijdleider Interne

Frans Oranje
Lindengracht 80-3
1015 KJ Amsterdam
tel.: 020 - 277017

Wedstrijdleider Externe

Jeroen Hoogenboom
Rustenburgstraet 153-2
1073 EX Amsterdam
tel.: 020 - 664 13 57

Secretaris/penningmeester

Piet Jonkman
2e Tuindwarsstraat 14-2
1015 RZ Amsterdam
tel.: 020 - 278743
postgiro: nr 460 28 82
t.n.v. S.V. Caissa
te Amsterdam

Redactie

Jeroen Hoogenboom
Rustenburgstraet 153-2
1073 EX Amsterdam
tel.: 020 - 664 13 57

Vaste medewerkers

André Bach
J. van Hulst
Robbert van het Kaar
Ben van Kleef
Frans Oranje
Errit Petersma
Stephan Steemers
Pim Zonjee

VAN DE VOORZITTER

Errit Petersma

Het is in clubverband niet de gewoonte terug te kijken op een kalenderjaar. Doorgaans wordt op jaarvergaderingen teruggekeken op een seizoen (of op Le 4 Stagioni). Bij wijze van uitzondering wil ik de gelegenheid, nu wij een heus kerstnummer in handen hebben, aangrijpen een beetje officieel terug te blikken, met het accent op de herfst.

1988 was een redelijk goed, druk en zeer gezellig jaar. Op de gedeelde vergadering van de SGA op 2 november jongstleden mocht uw bestuur twee Garde-klokken in ontvangst nemen, nadat even zovele Caissa-teams afdelingskampioen waren geworden. Het eerste team, dat twee jaar geleden naar de toen juist in het leven geroepen derde klasse van de KNSB promoveerde, werd goede tweede achter US. Vriendschappelijk werd de veelkamp tegen De Raadsheer met 19-4 gewonnen. (Het valt te bezien of Caissa straks, derde kerstdag, in een vergelijkbare match tegen het veel sterkere MEMO ook zo zal scoren.) Het Eijgenbrood-toernooi eind september was opnieuw een succes, met Arno Bezemer (Nieuwendam) als terechte winnaar.

Wij vormen met zijn allen een grote club, die ver buiten de regio als een van de gezelligste schaakverenigingen bekend staat. Die sfeer maken wij met z'n allen, hoe heterogeen Caissa - in mijn ogen gelukkig - ook is samengesteld. Een ook zeker daardoor, die diversiteit aan leden, kan zo'n sfeer worden bepaald. Het is mijn wens dat zo te houden.

Een voorspoedig 1989.

VAN DE SECRETARIS

Piet Jonkman

Hartelijk welkom worden geheten: P. Schmidt, R. Roos, M. Groothedde, P. van de Graaf, R. Winkels, P. Soto, P. Bet, J. van Oosten, J. Bade, E. de Beurs en Mevr. A. Waterdrinker.
Bedankt hebben (of zijn afgevoerd omdat men zich vergat af te melden): C. Brachthuisen, D. Essink, M. Essink en G. Ritzen.

VAN DE PENNINGMEESTER

Piet Jonkman

Een mededeling voor diegenen die dit seizoen nog geen contributie hebben afgedragen. Dat zijn 30 clubleden.

Ik zou aan deze mensen willen zeggen: begin het Nieuwe Jaar goed, en schrijf uw contributie over aan de vereniging, zodat de penningmeester gedekt is voor de kosten, o.a. bij de S.G.A.

Het is belangrijk dat u zo spoedig mogelijk betaalt.

AGENDA

20 december	1988; dinsdag	15e ronde intern
20 december	1988; dinsdag	C8 - VKVC 5
27 december	1988; GEEN	SPEELAVOND
3 januari	1988; AFGEBROKEN	PARTIJEN
7 januari	1988; zaterdag	C1 - Fischer 2
10 januari	1989; dinsdag	16e ronde intern
10 januari	1989; dinsdag	C2 - Isolani 1
17 januari	1989; dinsdag	17e ronde intern
17 januari	1989; dinsdag	C3 - Probleem1

† 27 november 1989

J. H. Donner

Tenslotte is hij dan
voorgoed naar zwart gegaan,
van het gereformeerd geloof gevallen,
precies zoals ik dat heb gedaan;

Nog altijd zie ik Karpov,
klein als die is, hem,
met opgeheven hoofd te woord staan
'you should have played..'
'o, yes, much better..if I did'

Hans Ree vraagt:
bij de analyse van de partij
'Vind jij dat ook niet, ... Hein ?'
dat was in de Spiegeltent
op het Museumplein;

En in de simultaan
die daags erna toen volgde
speelde ik - hoe dom - Russisch
tegen onze Donner, die als geen ander
e4-e5-Pf3-Pf6 te spelen wist;
na zeven zetten stond ik
zowat mat, en gaf mijn hand;

Zo meesterlijk hoorde ik hem
Fischer-Spasski van commentaar voorzien
dat was bij het Weesperplein;
hoe mooi, vitaal en boeiend schakend
gaf hij de meute en heel Nederland les!

heel knap en geestig, deed hij
dat ook bij Hoogovens en IBM;
en ketting-rokend, knieën zwaaiend,
indrukwekkend schaken, wat een reus!

Ik las hem in het Schaakbulletin
in de Volkskrant en in de NRC;
daar schreef hij vaak zó schitterend,
de Schaker, Calvinist, Titaan

Een schaakgeschiedenis is voorbij
nu rust de pen, het schrijfmachientje
reeds lang de stukken en het bord,
Donner gaat nu altijd zwart.

Frans Oranje

(schaakgodin Caïssa be-
weent J.H. Donner)

Sinds acht november hebben we het laatste nummer van Caissa Nieuws in huis. Er viel veel te lezen. Ik zal mijn eigen bijdragen buiten beschouwing laten, alhoewel ik het niet eens ben met onze hoofdredakteur, dat ik veel kritiek op zijn werk als extern wedstrijdleader had. Integendeel, maar duidelijk was, dat het Eygenbroodtoernooi en de start van de externe competitie slecht samenvielen. Met toeters, bellen en dies meer is onder leiding van Jeroen de Bondscompetitie van start gegaan. En beslist niet helemaal zonder succes. Mijn complimenten voor de bondige en duidelijke notulen van de ledenvergadering, óók van Jeroen.

Het eerste speelde tweemaal in de redactieperiode van de 309e. En dat levert dan uitvoerige en geëgen verslagen op van Errit Petersma en partijen, goed voor acht pagina's Caissa Nieuws.

Het is vervolgens een mooie parade zoals de teams dan langs schuiven. Inderdaad jammer, dat we niet wat meer van het 5e vernamen. Wat zou Nico Venderbosch ons wel niet te vertellen hebben gehad! Misschien is het een idee om een volgend nummer eens van onder naar boven te lopen met de teamverslagen. Zo van 'bewaar het lekkerste tot het laatst!'. Met de Cups zijn we tot nu toe niet erg gelukkig. Waar ligt dat toch aan, Errit?

Paul Deken is wat schaakhistorie ingedoken. Vier bijster interessante kolommen namen van schaakclubs leverde dat op. Bepaald indrukwekkend is ook op een andere pagina, het overzicht van de landelijke vertegenwoordiging der amsterdamse schaakclubs. Waar komt Paul mez als Caissa 40 jaar bestaat?

Natuurlijk óók in de Band, maar Caissa Nieuws komt met zijn eigen verslag van het Eigenbroodtoernooi 1988! Scribent Fim Zonjee hanteert een parafrase van het scheppingsverhaal en een spiritische (deze- en gene zijde) wereldbeschouwing, om zijn tevredenheid over het toernooi te uiten. Ook Bijbelverwijzend is zijn commentaar op zijn partij met Steven Geuljans (No Killer's Skills?), waar hij de dichter van Psalm 118 (berijmd) citeert (Wij zagen het maar doorgrondden het niet) evenwel wat cru gevolgd door een verwensing. Wij begrijpen hoe noog en diep het bij schakers somtijds toe kan gaan!

Geen schrijver benadert de sfeer van het Eygenbroodtoernooi zo zuiver als Eddy Leuw in het verslag van zijn partij tegen N. Narings (2030).

De petjes! Frachtig! Na dit alles heb ik Eric Verlindé's herkauwen van het Ohra toernooi niet meer zo goed kunnen bekijken. Wie is Spiridinof in hemelsnaam?

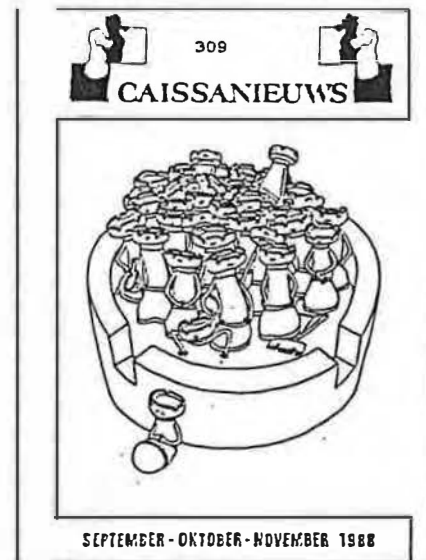
Nog altijd vraag ik mij af wie de Rondeverslagen leest. Tot mijn schrik heb ik bemerkt dat ik Rondeverslagen 8 en 9 voor Caissa Nieuws 310 niet meer op de schijf van mijn computer heb staan. Overtypen?

Leuk is de statistiek van Sjoerd de Vos met betrekking tot de gespeelde tempi. Het blijft grappig en origineel tegelijk dat we in de cluo twee verschillende tempi hanteren.

André Bach lees ik altijd het eerst. Zijn analyse van de revolutie vind ik briljant in het licht van het schaakverenigingslidmaatschap. Dat ikzelf juist via André naar een noemenswaardige 25e plaats ben opgeklommen, maakt mij eigenlijk wat verlegen, hoewel de pret erg kort kan duren, natuurlijk.

André zal Bond niet meer in de lijst aantreffen, die is ondergedoken en heet nu Wilde Speler! Voor als iemand speelt tegen een insluiper, bijvoorbeeld, en dat toch in zijn percentage verdisconteerd wil zien.

Op naar André's volgend commentaar.

HET EERSTE

Caissa 1 - BSG 3 (12.11.'88) 6 - 2

Hiernaast is de stelling afgebeeld die de onverstoorbaar lijkende Rob Wildschut en zijn tegenstander, de playing teamleider Rob Disselhoff, na 63 zetten hadden bereikt. De laatste van wit was 63. Kf2-g2. (Zwart, Rob W., heeft een pion meer en speelt in het diagram van onder naar boven. Ik schrijf het maar even voor alle duidelijkheid.) Wit liet genoemde zet vergezeld gaan van een remise-aanbod, hetgeen Clemens de Vos, gelukkig na afloop van de partij en geheel terecht, in woede deed ontsteken. "Waar haalt iemand het lef vandaan? En op dit niveau!" Disselhoff speelde nog 5 zetten door en gaf in een der meest naïeve stellingen die mogelijk zijn op: 6-2 voor

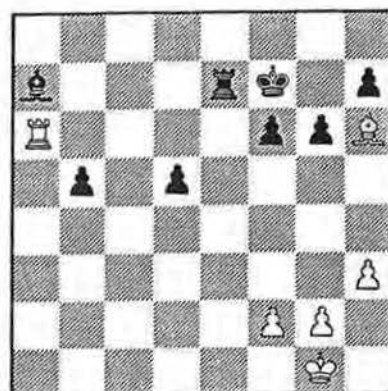
Caissa 1. Het was inmiddels tien voor zeven, zaterdagavond 12 november 1988. Bijna twee volle uren nadat de stand 5-2 was geworden, konden we eindelijk gaan dineren. Waarom weigert een schaker met een rating van 1954 gedurende tientallen zetten te capituleren? "Wanneer je bijna 40 zetten lang goed, misschien wel gewonnen staat en je geeft dan in tijdnood een stuk weg, dan is het moeilijk opgeven", zo ongeveer reageerde de Bussummer na afloop. Bij het naspelen van de partij is mij niet gebleken dat wit waar dan ook veel beter had gestaan, laat staan gewonnen. Schakers, wat is dat voor een ras?

Maar wat bieden ze toch, telkens opnieuw, een verrukkelijke aanblik, zo rond twee uur, half drie zaterdagmiddag in het Oranjestad: de mannen aan de arbeid. En er zou weer keihard worden gewerkt. (En elke keer schiet het door mijn hoofd: wat zou Willem Eijgenbrood glunderen.)

Rik Lith was weer eens ouderwets het eerste klaar. Nadat hij het Morra-gambiek had geweigerd, koos hij voor een Drake-opstelling, waar zijn tegenstander minder goed raad mee wist. Na 12 zetten had Rik 5 minuten eigen bedenktijd gebruikt, zijn opponent, de heer G. Pijl, 55 minuten. Op mijn vriendelijke verzoek af en toe ook te willen nadenken reageert Rik glimlachend met de mededeling dat hij zulk soort patronen in vlugettjes met Robbert van het Kaar al honderden malen op het bord had getoverd. (Enkele weken later zou Rik in de interne competitie met dat zelfde geweigerde Morra, een der lievelingsgambieten van Robbert, verliezen.) Tien voor drie is het pleit beslecht. Na een slagwisseling rond de 27ste zet geeft Pijl op, daar hij tot de conclusie had moeten komen dat zijn dame was gevangen. Marcel Nielen speelde zijn derde remise voor Caissa 1. Met zwart koos hij voor het stugge Russisch. (Als je dat ziet aankomen, heb je toch de aanvechting na 1. ... e5 gewelddadig de plaats van Marcells tegenstander in te nemen en stante pede 2. f4 te spelen. Maar laat ik niet te ver gaan. Enkele jaren geleden ben ik in de interne competitie, met wit Koningsgambiet tegen Marcel spelend, ingeleid door een wonderschoon offer van zwart, finaal van het bord gespeeld.) Wit koos na 1. e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. Pe5: d6 4. Pf3 Pe4: voor 5. De2, een vereenvoudigende voortzetting die eertijds door Lasker en Capablanca werd verkozen, maar wit volgens de boeken weinig uitzicht op voordeel biedt. Na het vervolg 5. ... De7 6. d3 Pf6 7. Lg5 De2: 8. Le2: Le7 9. Pc3 c6 was een stelling op het bord gekomen die in 1969 tweemaal in de match om het wereldkampioenschap tussen Spasski en Petrosian was bereikt. Wit rokeerde in beide partijen lang en kwam niet verder dan remise. De heer T. Sibbing rokeerde op de tiende zet kort, bood na wat geschuif op de vijftiende zet remise aan, een offerte die hij 7 zetten later herhaalde, hetgeen toen wel genade vond: 1½-½ rond half vijf.

Kort daarna won Clemens de Vos met wit in 17 zetten en handhaafde op superieure wijze zijn 100%-score voor het eerste team (3 uit 3 plus 3 uit 3 is 6 uit 6). Na een Benoni-achtige opening stak Clemens opmerkelijk veel tijd in zijn dertiende zet. Maar zijn tegenstander had onnoemlijk veel meer tijd verbruikt en dat zou hem ook fataal worden. Met nog 24 zetten voor minder dan een minuut gaf hij in een gecompliceerde, voor hem duidelijk slechter staande stelling op. "Hij zag het niet meer zitten", aldus Clemens: $2\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$.

Robbert van het Kaar kreeg dit keer zelf een gambiet te bestrijden: het Siciliaans gambiet (1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. b4 cb4: 4. d4 Pf6 5. Ld3). Robbert koos voor 5. ... g6, in tegenstelling tot 5. ... d5, kon door gebrek aan inventiviteit van de heer Bijlsma (met 2126' de hoogste Elo van Bussum 3) een prettige stelling opbouwen en kwam op vertrouwde wijze in een gewonnen eindspel terecht. Nevenstaand diagram toont de hulpeloze witte stelling. Met 33 Td6 versnelde wit op klasieke wijze het einde. Na 33. ... Lb8 kon ons eerste bord aan zijn eerste Buckler beginnen: $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$.

Stelling na 32. ... Kf7

Vijf voor vijf: Micha geeft op. Hopelijk gaat de wet in wording "Als Micha Leuw verliest, dan wint het team" geen echte wet worden. In een onregelmatige Siciliaan leek Micha's zoveel oudere opponent in het middenspel door de opmars van zijn zwarte e- en f-pion het initiatief te nemen. Diens remise-aanbod na zijn 24ste zet werd door wit echter afgeslagen. En zoals zo vaak: daarna ging het mis. Zwart won kordaat: $3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$.

Cees Sterrenburg en zijn tegenstander dansten een groot gedeelte van hun vrolijke partij met dames, torens en officieren rond een vastgeroest pionnencentrum. Hun kastelen kusten elkaar op de a-lijn, alvorens swingend te worden afgeruild. Een oogverblindend menuet van de zwarte loper op de velden d8, e7 en f8 werd naar de kroon gestoken door de geraffineerde passjes van Cees' g- en h-pion. Rond het middernachtelijk uur werden de maskers afgerukt en kon onder leiding van de opgerukte witte koning de vrede worden getekend: 4-2.

Twee minuten later stond de overwinning vast. Even na vijven won Djon Spelbrink met wit, een kleine schoonheidsprijs waard: 5-2. In de slotstelling na wits 53ste zet staat zwart nog geen pion achter, maar de lange mars van de witte koning zou weldra worden beloond. Dat moment wilde Djons tegenstander begrijpelijkerwijs niet afwachten.

Gedetailleerde uitslag

BUSSUM 3

1. R.H. van het Kaar	1-0	J. Bijlsma
2. M.M. Leuw	0-1	D.F. de Lange
3. M.C. Nielen	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	T. Sibbing
4. C.M. de Vos	1-0	P. de Beurs
5. R.M. Wildschut	1-0	R. Disselhoff
6. C. Sterrenburg	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	M. Klouwen
7. R.C. Lith	1-0	G. Pijl
8. D. Spelbrink	1-0	F. Boomsma

De redactie kan u melden dat we nu aankomen bij waar het allemaal om draaide: onze wedstrijd tegen de Koningsclub. U weet het, de misplaatste reus tussen de dwergen, David tegen Goliath, zonder slinger, de betonnen muur van Pagel uit Bergen aan Zee tegen de fijne bouwwerken van Caissa.

Reeds drie keer hadden zij hun tegenstander met 7-1 verslagen, hoe zouden wij er wel vanaf komen?, dat was de vraag.

Raakt Pagel zijn pegels kwijt?, dat is de hoop.

Maar voordat we beginnen aan het verslag van Errit Petersma, even goed als accuraat als altijd, geven we het woord aan Frans Thomése, aan wie wij vroegen het gebeuren als buitenstaander te verslaan. Aan dit verzoek voldeed hij en het gaat als volgt.

SLAPPE KOFFIE EN STERKE VERHALEN

Frans Thomése

Het was voor mij een hele eer door de redactie van Caïssanieuws te worden uitgenodigd een stukje te schrijven over de langverbeide ontmoeting tussen ons Eerste en de befaamde Koningsclub, zetelend in het voorname Bergen aan Zee en residerend op de roemrijke Kring.

De lezer vergeve het mij, dat ik struikel over de epiteta ornantia, maar als Lagergeplaatste ben ik gewend aan regenachtige avonden waarin wij sombere verliezers onze sombere gezichten weerspiegeld zien in het ondoorgrondelijk zwart der busramen en aan naargeestige kerkezaaltjes waar niet gerookt mag worden en waar ook verder geen troost te vinden is, want als er een God bestaat dan is Hij een dammer.

Ik kon echter tot mijn genoegen constateren dat er ook op de Kring van grandeur geen sprake was - of het moest, vermomd als nicotine en vetvlekken, in de gordijnen zijn gaan zitten.

Ach, dit was dus ooit het domein van wijlen grootmeester Donner, probeerde ik, maar ik zat met slappe koffie, in mijn regenjas (het kan altijd nog gaan regenen) naast Bert Wijgchel te wachten hoe Onze Jongens zouden worden afgeslacht, en de geestesvervoering wilde niet echt komen. Wijgchel deed zijn best om er nog iets van te maken, met sterke verhalen over de heer Louiszoon, door hem liefkozend 'Leo' genoemd (zo zou 'Leo' vroeger, toen reeds gevorderd van leeftijd, in schaakcafé 't Hok tegenstanders met één vuist mat hebben geslagen), en toen Wijgchels anekdotiek ten einde liep, bleken er onverhoeds twee remises te zijn bereikt. 'En de andere borden staan goed,' werd gezegd. Zou ons Eerste de befaamde, voorname, roemrijke Koningsclub bedwingen? Het

was een tintelende, haast tantaliserende gedachte, en de verhalen over de heer Louiszoon kwamen ineens in een geheel ander licht te staan. Scholen er in deze tengere man onvermoede krachten, ging er in hem een Donner schuil? Teamcaptain en clubvoorzitter Petersma gloeide van geluk. Wat school er in hem? Een Sosonko? Of wezen zijn bestuurlijke activiteiten eerder in de richting van een Campomanes? Neen, dan eerder een Euwe. De spanning steeg ten top. Leuw, in wie wij gemakkelijk J. Piket jr. herkennen, liet internationaal meester Hartoch, die toch al zweette vanwege een nachtelijke nazit, zodanig dampen dat de ramen besloegen, de elegante combinatiekunstenaar van 't Kaar (Tal) liet zien dat hij niet voor niets wereldkampioen is geweest en grootmeester Lith had tegen Kick Langeweg zo weinig tijd nodig dat het leek alsof zijn gedachten reeds verwijlden bij de aanstaande match tegen Karpov.

Het liep allemaal anders, en terwijl het Leidseplein vol gezelligheid stroomde, gingen de schakers in hun regenjassen derwaarts, eerst scheldend op de lokaliteit, de stand van de verwarming, de kwaliteit van de koffie, het kraken van stoelen, de kleur van de gordijnen, de bril van de barjuffrouw, maar allengs zwijgend.

KONINGSCLUB - CAISSA

HET EERSTE

Errit Petersma

Als ik om 12.35 uur met lijn 10 op het Kleine Gartmanplantsoen arriveer, is sociëteit De Kring - "alleen voor leden": gehavende letters uit de jaren vijftig - nog gesloten. Ik besluit in de vitrine van het naastbijgelegen café Palladium, een tent waar je je normalerwijze natuurlijk nooit vertoont, een kopje koffie te nuttigen. Dat kost daar f 2,75. Nadat ik mij in een rotan kuip heb gewurmd, zie ik Rik, die zijn rijwiel op een lage stenen wal tilt en vergrendelt. Na deze handelingen kijkt hij onwennig om zich heen en loopt richting City. Van de andere kant komend lopen Han en Rob mijn ruit voorbij. Waarom kijken zij omhoog? Gedrieën keren zij op hun schreden terug en kiezen voor de juiste deur, die inmiddels is geopend. Want de Koningsclub bestaat: Langeweg kuiert langs en ook Hartoch loopt zonder jas naar binnen. Vijf voor één zitten de mannen van Caissa 1 compleet aan de halfronde bar, waarachter het personeel nog aan de dag moet wennen. Van onze gastheren zijn er vier aanwezig, wanneer iets te laat wordt gestart. Ruimschoots op tijd heb ik captain Hartoch onze opstelling overhandigd, zodat hij kan kiezen wie hij tegen onze cracks aan welk bord zet. Kuligowski is niet present, zodat de Koningsclub ongeveer in dezelfde opstelling speelt als 12 november in en tegen Krimpen aan de IJssel. Rik dus niet tegen de Poolse grootmeester, Marcel niet tegen Langeweg en Robbert niet tegen Hartoch. Ik vraag mij zenuwachtig af of we nu in de juiste opstelling aantreden. Bert Wijchgel is er om één uur ook al. We zijn koud begonnen of hij wint 20 klaterende knaken uit een gokautomaat. Ter compensatie sluit hij voor de bijziende barjuffrouw de bierslang aan. (Dat blijkt de opgewekte vriendin van Robbie Hartoch te zijn, die de thuiswedstrijden van de Koningsclub verzorgt. Ze is lid van het bestuur van De Kring, waarmee het na moeilijke jaren weer heel goed gaat. Zo vertelt ze.)

Tegen twee uur maak ik mijn eerste lange ronde langs de borden. Sedert een half jaar heb ik de gewoonte alle zetten van alle partijen op schaduw-notatie-formulieren op te schrijven. Het is geen kinderachtige uitbreiding van mijn taak, maar het bevalt me. Ik zit nog meer in de wedstrijd, in tijdnoodfasen is het nuttig en noodzakelijk en de volgende dag kan ik alles eens rustig naspelen.

Om half drie komt Djon Spelbrink naar mij toe met de mededeling dat zijn opponent Theo Witkamp (geschatte Elo-rating van 1750, intern spelend bij VHS te Haarlem) na zijn twaalfde zet remise heeft aangeboden. Na een kort overleg met Robbert van het Kaar zeg ik Djon het aanbod te accepteren. Vier minuten later doet hij dat. Wie remise speelt, kan niet verliezen: $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$.

Ruim een uur later biedt Marcel Nielen na 15 zetten eveneens remise aan. Han Janssen (Elo-rating: 2361) accepteert onmiddellijk. Tegen de Russische verdediging van Marcel had Janssen een enigszins ongebruikelijke opstelling gekozen, die hem geen voordeel bood: 1 - 1.

Het spannendste uur - zo zou later blijken - is aangebroken. Buiten begint het vroeg te schemeren en binnen tel ik 15 clubleden/fans. Wes Galekop heeft zijn vriendin meegenomen. Maar waar blijven de gedecolleteerde gewaden die de ogen van de spelers van de Koningsclub zouden moeten verblinden en uit hun kassen doen rollen? En waar is Mirjam Koopmans? (Die zou, uiteraard in het gezelschap van Zjaene Potters, eerst na de wedstrijd in De Kring verschijnen.)

Als Clemens de Vos om tien voor vier na 30 zetten in een iets betere stelling remise voorstelt, mag zijn tegenstander, Piet van der Weide (2235), dit aanbod niet aannemen. Aldus beslist playing teamleider Hartoch, daar hij de virtuele stand op dat moment op 4 - 4 taxeert. Omdat Van der Weide een uur minder bedenktijd heeft verbruikt, kan hij zijn klok kwartieren lang laten doorlopen. Wat er na vieren op De Kring plaatsvindt is voor iemand als Pim Zonjee niet met droge ogen aan te zien. De spanning is werkelijk te snijden, wanneer de sociëteit haar deuren ook voor niet-schakers (leden) opent. Binnen de kortste keren wordt het grootste gedeelte van de historische ruimte in beslag genomen door de avond tevoren doorgezakte lieden en niet tot bedaren te brengen biljarters. Als ik in een van die spelers een makker uit mijn studententijd herken, stap ik op hem af met het vriendelijke verzoek zich koest te houden. Hoewel hij verzekert hier positief op in te gaan, zie ik aan zijn doorgezopen ogen dat hij die belofte na enkele minuten zal zijn vergeten. Dan dus naar Hartoch toe. Deze tovert voor spelers die echt overlast van het lawaai hebben, een haveloze zolderruimte te voorschijn, waar - om maar wat te noemen - het bord met de stelling van Clemens en Van der Weide plus de nog steeds tikkende klok op een piano wordt geplaatst zodat de indruk wordt gewekt dat er staande verder dient te worden gespeeld. In allerijl tinnert Piet van der Weide een wankel tafeltje in elkaar, waarheen hij de attributen later verhuist. Ik blader in het competitierglement, maar kan de passage over protest in de gauwigheid niet vinden. Om alle partijen te blijven volgen dien ik over een levensgevaarlijke trap van boven naar beneden en vice versa te ijlen. Gelukkig kan ik Marcel en Djon inschakelen om vooral boven een oogje in het zeil te houden. Drie andere partijen verhuizen ook naar boven: die van Han, Micha en Rob. Beneden trotseren Rik en Robbert het pandemonium.

Even na half vijf gaat het op die rommelzolder mis. Han de l'Ecluse geeft na 25 zetten op en H. Perez Garcia (2179) een hand. Nadat Han voor het Stauntongambiet heeft gekozen (1. d4 f5 2. e4 fe4: 3. Pc3) en zijn tegenstander voor 3. ... g6, verzuimt Han de juiste opstelling te kiezen. Hij verliest enige tempi en komt minder te staan. Ofschoon de stand materieel gelijk is, moet Han vanwege het dreigende verlies van zijn centrale d-pion en onvermijdelijke ontwikkelingen over de f-lijn capituleren. Ook Micha Leuw verliest. Wanneer ik het goed heb begrepen, is de stelling die naar die verrekte zolder wordt gedragen nog gelijk. Maar Micha, gebiologeerd op de damevleugels, overziet een even lullig als leep matje op f5. Wanneer de heren weer afdalen naar de eerste hel, kan Robbie Hartoch (2361) doceren. En zo was het in een mum van tijd 3 - 1. Nu mag Van der Weide dan remise aannemen: $3\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$. (Het is een schrale troost dat we nu al meer bordpunten hebben veroverd dan de vorige drie tegenstanders van de Koningsclub.)

Om kwart voor vijf besluit Rik Lith zijn winstpogingen tegen Kick Langeweg (2391) aan bord 1 te staken. Rik had voor de ruilverant van het Spaans gekozen: 1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. Lc6: dc6: 5. 0-0. En dat bleek een zeer verstandige keus te zijn. Het vervolg, 5. ... De7 6. d4 f6 7. de5: fe5: 8. b3 Lq4 9. h3 Lf3: 10. Df3: 0-0-0 11. Lb2 Ph6 12. Pa3 q6 13. Tad1 Lq7 14. Pc4 Pf7 15. Td8: Td8: 16. Td1 Td1: 17. Dd1: Dd7 18. Dd7: Kd7: 19. f3 b5 20. Pe3 Lf8 21. Kf1 Ke6 22. Ke2 Lc5 23. Pd1 Le7 24. Pf2 c5 25. c4 Pd8 26. Pd3 Pc6 27. Lc3 Ld6 28. q3 Pb8 29. f4 ef4: 30. qf4: Pd7 31. Kf3 Pb6 32. Pb2 Pd7 33. La5 c6 34. Pd1 Le7 35. Pe3 Lf6 36. Lc7 Ld4, van Riks zijde in een elegant vertraagd a tempo gespeeld, bracht Langeweg in hevige tijdnood. 37. Ld8 Pf8 38. Pq4 h5 39. Pf2 Kd7 40. Lq5 Pe6 41. Pd3 a5 42. h4 Ke8 43. f5 qf5: 44. ef5: Pf8 45. Ld2 a4 46. Pf4 ab3: 47. ab3: bc4: 48. bc4: Pd7 49. Ph5: Pe5 50. Ke4 Pc4: 51. Lf4 Lf2 52. Pq3 Pb6 53. h5 Pd5 54. h6 Kf7 55. Ph5 Kq8 56. Lc1 Ld4 57. Pf4 Pf6 58. Kd3 Pq4 59. Pe6 Kh7 En voordat Langeweg opnieuw in tijdnood kon geraken, werd remise overeengekomen. Een geweldige prestatie van de zaterdagmiddagen o zo geconcentreerde Rikketik. De stand is 4 - 2 en een gelijkspel zit er echt niet meer in.

Het is triest dat een Caissaspeler op zaterdagmiddag verliest. Om onduidelijke redenen vind ik het extra triest, wanneer Robbert van het Kaar verliest. Op een of andere manier hoort dat niet. Erik Knoppert (2301) heeft dus onfatsoenlijk gespeeld. (Halverwege de middag zal hij mij wel onfatsoenlijk hebben gevonden, toen ik hem in de wandelgangen keihard vroeg wat betonboer Pagel voor een remisepotje van Knoppert schoof. Na enkele afwerende antwoorden, liet hij zich "ruim voldoende" ontvallen. Dat dit pertinent onjuist was geantwoord bleek uit de borrelpraat met Robbie Hartoch na afloop van de match.) Robbert kwam na 1. e4 c5 2. d4 cd4: 3. c3 Pf6 4. e5 Pd5 5. Pf3 Pc6 6. Lc4 Pb6 7. Lb3 d5 8. ed6: e.p. Dd6: 9. 0-0 Le6 10. Le6: De6: 11. Pd4: Pd4: 12. cd4: Td8 13. Pc3 Dd7 14. d5 a6 15. Df3 Pd5: 16. Td1 e6 17. Lq5 f6 18. Pd5: ed5: volgens ons allemaal schitterend te staan. Maar na het vervolg 19. Le3 Db5 20. a4 Db3 21. Tac1 Ld6 22. Tc3 Db2: 23. Ld4 0-0 lijken zwarts problemen op onnaspeurbare wijze te zijn verdwenen. Waar ging het mis? (Op dit moment is het nog niet zeker dat Robbert zijn partij voor deze clubkrant analyseert.) In het tricky middenspel met alle zware stukken op en rond de d-lijn maakte die Knoppert goed gebruik van mogelijkheden om Robbert, die langzaamjes in tijdnood kwam, onder druk te zetten. In de slotstand bleek Robbert een kwaliteit en enkele pionnen achter te zijn geraakt: 5 - 2.

Zodat we ons weer naar boven konden spoeden, waar Rob Wildschut eenzaam zat te zwoegen. (Weer het laatste klaar!) Volgens mijn bescheiden mening had Rob echt kunnen en moeten winnen. Na twaalf zetten theorie van de Panov in de Caro-Kann deed zijn tegenstander, Bart Mulder (2107), het in het gecompliceerde middenspel niet goed. Rob (wit) kwam prachtig verder en rukte met zijn b-pion op naar b6. Zou de c-pion zes zetten later ook niet nog een stapje naar voren (c6) hebben kunnen doen? Was de concentratie even weg, daar op die kelerezolder. (Daarbij vergeleken is de oude Maria-zolder van Fischer 2 heilig.) Rob kon blijkbaar niet verhinderen dat zwart, die overigens in zinderende tijdnood aan het komen was, tegenkaafjes creëerde. Na een bikkeldharde slagenwisseling had Rob een stuk voor twee pionnen. We spraken na 40 zetten af dat hij maar remise moest aanbieden. Dus: 5½ - 2½. Een ieder was er na afloop van overtuigd dat de zege geflatteerd was.

Gedetailleerde uitslag (10-12-1988)

Stand in de derde klasse D

Koningsclub	Caissa 1				
1. Langeweg	- Lith	½-½	1. Koningsclub	8	26½
2. Janssen	- Nielen	½-½	2. Caissa 1	6	19½
3. Knoppert	- Van het Kaar	1-0	3. DD 3	5	16½
4. Hartoch	- Leuw	1-0	4. Nieuwendam 1	5	15½
5. Perez Garcia	- De l'Eccluse	1-0	5. Fischer Z	4	18
6. Van der Weide	- De Vos	½-½	6. De Zwarte Pion 1	4	14
7. Mulder	- Wildschut	½-½	7. BSG 3	3	14
8. Witkamp	- Spelbrink	½-½	8. Watergraafsmeer 3	2	15
			9. Krimpen aan de IJssel	2	10½
			10. Het Zwarte Paard 1	1	10½
		5½-2½			

Voor half zes zaten Robbie Hartoch, Marcel, Micha, Rik en ik gezellig aan de bar na te praten. Hartoch vond ons beslist te sterk voor de derde klasse van de KNSB. Natuurlijk kon ik het niet laten te vissen naar de bedragen die Pagel tegenwoordig 'zijn' spelers biedt. "Wat de gehele ploeg nu voor een zaterdag bij elkaar verdient, kreeg in betere tijden één speler alleen", daar kwam het antwoord uiteindelijk op neer. Ik meen mij te herinneren dat ik dit ook mocht noteren. Knoppert, die er even bij kwam staan, betichtte mij lachend van omkooppraktijken. Ach, wat zouden die Koningsclub-spelers graag bij een semi-professioneel Caissa willen spelen.

HET TWEEDE

Bert Wijchgel

Caissa 2 - A'veen 3 (1.11.1988)

Cees Sterrenburg	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Wes Galekop	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Manuri	0 - 1
D. Kamphuys	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Bert Wijchgel	1 - 0
Jan Leijen	1 - 0
Martin Nusink	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Dick Paulis	0 - 1
Piet Jonkman	0 - 1
Pieter Schmidt	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
	$4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$

Amstelveen 3 had eerder Tal 4 met 8-2 verslagen.

Dat beloofde een harde dobber te worden voor Caissa! We hadden inmiddels versterking gekregen van Galekop, Kamphuys en Schmidt, wat we ook hard nodig hadden.

Bij het afbreken op 1 november stond het 4-4, 2 afgebroken partijen.

Manuri staat zo goed als goed als verloren tegen F. van Dijk (ex-Caissa), en Schmidt staat in iets betere stelling, maar vermoedelijk wordt ook deze stelling remise. Mijn prognose is dan

ook $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$. Cees Sterrenburg aan bord 1 trof een sterke tegenstander, De Bolster (2140) en een remise is dan niet slecht.

Dick Paulis werd snel en resoluut van het bord gezet. De vorm is er bij hem duidelijk niet. Ook Piet Jonkman aan bord 9 kon geen potten breken.

De hele punten moesten duidelijk van het middenrif komen. De twee oudgedienden Leijen en Wijchgel maakten korte metten met hun tegenstanders.

Helaas waren dit de enige winstpunten.

Caissa doet het aan de kopborden en in het middenrif niet slecht, maar de staart doet dit jaar niet veel. Hij kwispelt niet eens. $\frac{1}{2}$ uit 3 van de laatste drie borden is natuurlijk niet om over naar huis te schrijven.

Dit kan natuurlijk niet zo doorgaan.

Anders kunnen we volgend jaar een klasse lager gaan spelen.

HET TWEEDE

Bert Wijchgel

Tal 3 - Caissa 2 (29.11.1988) 3 - 7!!

Een wedstrijd, die zowel de teamleider als de externe wedstrijdleader (Jeroen Hoogenboom) veel hoofdbreken en een barstende koppijn heeft bezorgd.

Deze wedstrijd moestte persé gewonnen worden!

Maar ja, Tal stond bovenaan en wij..? Onderaan dus. De ellende begon een week tevoren toen ik in het clubblad van DOS/NW las dat een speler van ons tweede, óók bij DOS/NW extern speelde en dat zijn eerste wedstrijd ook voor DOS/NW was. Hij was dus helemaal niet gerechtigd om voor Caissa te spelen! Dat een beginneling dat doet, alla!, maar een speler die al meer dan 10 jaar voor Caissa speelt!!

Toen kwam de afzegging van Robert Jan Schaper. Jammer want we konden hem best gebruiken. Op de bewuste avond kwam Jan Leijen zonder Ruud Roos opdraven. "Hé, heb je Ruud niet meegneomen, Jan?". "Oh God, vergeten, nou, ik bel

hem wel even!". Nou, Ruud was er dus niet, wel zijn antwoordapparaat. Gelukkig waren de heren Eddy Leuw en André Bach bereid mee te spelen. André sputterde eerst wat tegen, want een eventueel verlies tegen het sterke Tal, zou betekenen dat hij minder elo-punten zou krijgen.

Maar een beroep op clubliefde doet het altijd.

Zo gingen we op weg naar Osdorp met een beslist niet de allersterkste opstelling. Maar ja, dan is Caissa vaak op zijn best. En dat bleek ook!

Tal werd geveegd, onder de tafel geschoven, geplet dus. Ed Leuw won het eerst, zij het met mazzel, maar winst is winst.

Sterrenburg en Galekop maakten een gedegen remise. Toen won ook Sch^Mldt prachtig. We stonden met 3-1 voor. Daarna sleepten ook Donald Kamphuys en Martin Nusink het volle punt binnen. 5-1!!

De heren Wijchgel en Petersma haastten zich om remise te geven, hetgeen gretig, zelfs te gretig werd aangenomen daar ook deze partijen voor ons gewonnen waren. 6-2. De gezichten van van de Tallers stonden op onweer, dat hadden ze niet verwacht. Ze klaarden ook niet op toen André Bach opgaf, terwijl hij toch de hele partij beter stond.

Jammer, maar het mocht de pret niet drukken. 6-3. Jan Leijen was het laatst klaar, "Geef maar remise, Jan, dan kunnen we tenminste weg", zei ik. Maar als Leijen bloed ruikt wil hij het ook zien, een remiseschuiver is hij beslist niet. Weer een winstpunt dus. 7-3.

En de competitie in de promotieklasse is weer helemaal open, omdat ook Memo schijnt te gaan verliezen.

Caissa 2, toch Kampioen??

HET DERDE

Het kan natuurlijk aan mij liggen.

Guido Royakkers

of Wedstrijdverslag Caissa 3 - Amstelveen 5
4 november 1988 te Ulenstede

Bovenstaande titel vond ik toch beter staan dan 'Geslaagd debuut .. enz., hoewel enkele teamleden dit aanmoedigden. Dit even terzijde.

Op vrijdag 4 november, het begin van het weekend wordt er dus geschaakt. Terwijl de meeste teamleden de bestemming blindelings vonden, moesten Jeroen en ik eerst een blokje om lopen, misleid door enkele studenten. Toen we eindelijk arriveerden, bleek dat we zo goed als zeker een volledig rondje hadden afgelegd, geen probleem, we waren op tijd aanwezig. Tijdens de avondwandeling hadden wij het uiteraard over schaken, en stelde Jeroen zich de vraag wat hij wel moest spelen. Mijn antwoord luidde : 'de koningspion twee velden vooruit, dat geeft open spel'. 'En russisch dan ?' was Jeroen's volgende vraag. Tja.. De eerste indruk, die wij van Amstelveen kregen, was levenloos, een saaie boel. Met de grootste moeite werden de stukken op de borden geplaatst en de klokken op de juiste tijd gezet. Toen eenmaal van onze zijde de namen waren ingevuld op het formulier, en zij toen ook de namen hadden ingevuld, werden de spelers tegenover elkaar geplaatst. De wedstrijd begon. Piet van Ammers, invaller, moest al na enkele zetten alle zeilen bijzetten en voor het ergste werd al gevreesd. Hij was in een valletje van de Caro-Kan opening terecht gekomen, welke professor van Hulst al eens had gepubliceerd in dit blad. Op de andere borden werden de stellingen rustig opgebouwd. Robert Jan Schaper had na de franse opening een hoopvolle stelling verkregen. Toen zijn tegenstander te snel op d4 ruilde, kreeg Robert Jan een mooie aanval, wat spoedig een stuk opleverde. Het eerste punt was binnen (1-0). Vervolgens kwam Anjo Vlug, invaller, snel tot remise. Aan het ontstane eindspel met dame en toren was weinig lol te beleven. (1½-½). Toen zag ik het een

beetje somber in. Ik was niet zo tevreden met de onderste borden, enkele spelers bleven aan het bord gekluisterd. Tot onze vreugde won Peter Hofman direkt na de opening een stuk. Zijn afwikkeling naar het eindspel was nogal nonchalant, wat hem er toe genoodzaakte behoorlijk wat tijd in het eindspel te steken. Uiteindelijk vond hij het winstplan en maakte zijn partij keurig af (2½-½). Andre Bach kreeg de Grunfeld op het bord. In een gelijke stelling ruilde hij zijn sterke loper af, waarna zijn tegenstander het initiatief overnam. Met de witte stukken moest Andre even goed opletten. In een gelijkwaardige stelling bod Andre remise aan hetgeen werd geweigerd. Toen zijn tegenstander de zaak wou forceren, nam Andre het initiatief weer over en won (3½-½). Henk Hofman won op een moment toen ik mijn aandacht op een ander bord had gevestigd. Wel kan ik melden dat hij op een moment onder druk stond. In het middenspel kreeg hij echter de mogelijkheid een vrijpion te creëren, die uiteindelijk zorgde voor het winstpunt (4½-½). Jan Smit speelde een hele mooie partij. Vanuit de opening zette hij zijn tegenstander onder druk. De betere stelling gaf Jan op en bepaalde moment tactische kansen. Toen zijn tegenstander verzwakkingen in de verdediging moest aanbrengen, besloot Jan mat te gaan dreigen. Zijn tegenstander hield het vervolgens voor gezien (5½-½). Hans Uiterwijk gaf in een gelijkwaardige stelling een kwaliteit af. Ondanks deze materiële achterstand kon Hans tactische kansen creëren. Toen zijn tegenstander hier niet duidelijk raad mee wist, won Hans vlekkeloos (6½-½). Jeroen kreeg dus de russische verdediging tegenover zich. Hij stond echter de gehele wedstrijd ietjes beter. Toen zijn tegenstander onverantwoordelijk aanvalspogingen ging ondernemen, was het met hem snel gedaan (7½-½). Frans Roes speelde de langste wedstrijd van de avond. Met zwart had hij de aanval overleefd en zelfs het door zijn tegenstander geofferd stuk behouden. Het eindspel gaf Frans goede kansen, maar er moest nog nauwkeurig gespeeld worden. Toen hij eenmaal met zijn koning de witte stelling was ingedrongen, was de winst binnen (8½-½). Piet was taai. Al stond hij de hele wedstrijd slechter, op enkele momenten kon hij het zijn tegenstander erg lastig maken. Het mocht niet baten (8½-1½). Een ruime overwinning wat er voor zorgde dat dit team bovenaan staat.

Caissa 3	-	Amstelveen 5	8½-1½
-----		-----	
Robert Jan Schaper	-	W. vd Horst	1-0
Peter Hofman	-	J. van Rossum	1-0
Jeroen Hoogeboom	-	H. Luirink	1-0
Anjo Vlug	-	M. van Bylert	½-½
Andre Bach	-	P. Helmer	1-0
Hans Uiterwijk	-	F. Weverlink	1-0
Henk Hofman	-	H. v. Nieuwkerk	1-0
Frans Roes	-	A. v. Overbeeke	1-0
Jan Smit	-	M. de Graaf	1-0
Piet van Ammers	-	P. Grausbergen	0-1

Partijanalyse

Robert Jan Schaper

Robert-Jan Schaper - Van der Horst (Amstelveen 5)

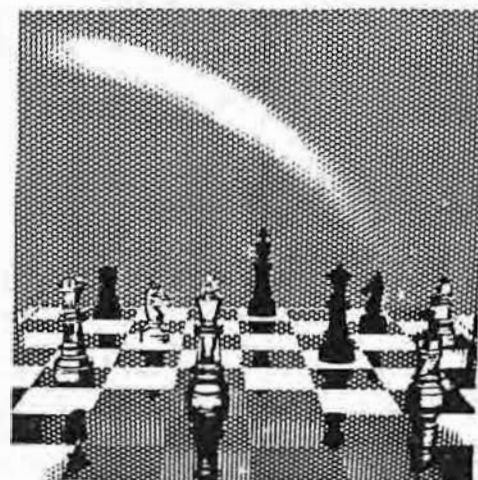
1. e4, e6 2. d4, d5 3. Pc3, Pf6 4. Lg5, Le7 5. e5, Pd7 6. h4, a6 Deze zet bereidt c7-c5 voor, zwart verhindert de manoeuvre Pb5-d6. Dat klinkt logisch en in het boekje van dat meneer Van der Horst gelezen heeft over deze variant krijgt de zet wellicht zelfs een uitroepteken. Ik geloof er niet in: de zet ziet er ziekelijk uit. De volgende zet is de eerste zet die ik zelf bedacht. 7. Dg4, Lg5: 8. hg5:, c5 9. g6, f5 10. Df4, h6 11. Pf3, cd4:? Hier wijkt zwart af van de theorie zo bleek

later. Dat had hij beter niet kunnen doen want zo blijft zwart sterk achter in de ontwikkeling. 12. Pd4: Db6 Het grappige Pf8 is misschien beter. 13. 0-0-0, Pc5 14. g4, Pc6 15. gf5: Pe4: 16. De4: Ld7 17. Lh3. Dit speelde ik ondermeer om te verhinderen dat zwart lang rokeert, eenvoudig fe6: doet dat ook en is wellicht nog beter. 17... 0-0-0 18. fe6: Le6: 19. Le6: De6: 20. Dc5: Kb8 21. Td5: Dg6: 22. Thd1, Dg5 23. Kbl. Tc8 24. Dd6, Ka8 25. e6, Dh4 26. Db6, Dc4 27. Td7, Tcb8 28. T7d4. Zwart is nu gedwongen met Dc6 de dames te ruilen want hij moet veld b5 blijven dekken. 28... Dc8 29. Pb5! en zwart gaf op.

HET DERDE

Het derde gaat voortvarend

Caissa 3	-	Almere 2	6-1
-----		-----	
Robert Jan Schaper	-	K.Vlak	afg
Peter Hofman	-	T.Sprong	½-½
Hans Uiterwijk	-	S.Sondy	afg
Jan Smit	-	P.Geerligs	1-0
Andre Bach	-	W.Peters	afg
Henk Hofman	-	J.Kuller	1-0
Eric Verlinde	-	S.Njamen	1-0
Frans Roes	-	M.Wijn	1-0
Elwin Osterwald	-	G.Keyzer	½-½
Anjo Vlug	-	W.Bonnee	1-0

of Wedstrijdverslag Caissa 3 - Almere 2
6 december 1988 te Amsterdam

Guido Royakkers

Op dinsdag 6 december moest het derde aantreden tegen Almere. Aangezien Diederik van Rappard en Jeroen Hoozeboom zich hadden afgemeld, werden Anjo Vlug en Elwin Osterwald gevraagd in te vallen. Hier volgt een overzicht van de wedstrijd. Als eerste was weer Eric klaar, die zeer spoedig in de wedstrijd een pion won. Toen zijn tegenstandster een stuk weggaf, gaf ze snel op (1-0). Elwin kwam in het begin zeer onprettig te staan, maar wist de problemen goed op te lossen. Toen er tot remise werd besloten, bleek dat Elwin zelfs er iets beter voorstond (1½-½). De mooiste overwinning komt op de naam van Frans Roes, die de siliciaan goed aanpakte. Zonder vrees werden de h-, g- en f-pion naar voren geplaatst. Toen zijn tegenstander probeerde om complicaties te creëren, kon Frans een mooie aanval opzetten wat resulteerde in een overwinning (2½-½). Peter Hofman had een moeilijke wedstrijd. In het middenspel zag het er naar uit dat hij het moeilijk zou krijgen, maar de schade bleef beperkt. Toen er tot remise werd besloten, had ik de indruk dat de stelling nog steeds heel onduidelijk was (3-1). Anjo Vlug speelde een degelijke partij. Vanaf de opening had hij zijn tegenstander onder druk, wat even later resulteerde in kwaliteitswinst. Dit werd vakkundig door Anjo in een winstpunt omgezet (4-1). Jan Smit speelde net zoals in de vorige bondswedstrijd. In het middenspel kon Jan zijn tegenstander langzaam onder druk zetten. Door het ruimtelijke overwicht creëerde Jan enkele kleine grappen, wat uiteindelijk tot torenwinst leidde (5-1). Henk Hofman won ook, via een betere stelling en door gemanooeuvreer op de damevleugel verkreeg Henk materiaalvoordeel wat uiteindelijk zorgde voor het winstpunt (6-1). De overige wedstrijden werden afgebroken, Hans Uiterwijk heeft een open stelling, met kansen voor beide zijden. Vanuit de spaanse opening

had Hans het moeilijk, maar naar mate de wedstrijd vorderde, kon hij zich uit de greep redden. Andre Bach stond erg moeilijk in het begin en verloor spoedig een stuk. Nadat hij complicaties in de stelling aanbracht, won hij materiaal terug. Hij staat nu een kwaliteit achter, maar heeft goeie kansen op remise. Robert-Jan Schaper staat weliswaar een pion voor, maar heeft een slechte loper. Zijn tegenstander is in het bezit van een beweeglijk paard. Ik vrees dat hij voor remise zal moeten vechten. Dit is echter niet meer van groot belang, de derde overwinning is nu binnen.

SNEL KLAAR MET DE FISCHER-OPENING.

Frans Roes

Zes december jongstleden sloeg het ongenaakbare C3 voor de derde maal toe. Met hulp van mijn tegenstander kon ik de volgende vlotte aanvalspartij op het bord brengen:

Wit: Frans Roes Zwart: M. Wiijn

1. e2 - e4	c7 - c5
2. Pg1 - f3	Pb8 - c6
3. d2 - d4	c5 x d4
4. Pf3 x d4	d7 - d6
5. Lf1 - c4	

Fischer schreef als kommentaar bij deze zet: "Here we go again!" en "We had some excellent results with this". Dat laatste is zeker waar, (veel woeste offerpartijen), vooral als je bedenkt dat hij altijd dit systeem speelde, en zijn tegenstanders zich dus goed konden voorbereiden. Voor het laatst speelde hij deze opening in 1972 tegen Spasski in hun beruchte match, en Timman beweert dat Spasski het voor hem ongebruikelijke siciliaans om die reden als verdediging koos. Het werd remise. De loper op c4 kijkt naar de plaats waar zwart straks kort gaat rocheren, en kan in combinatie met koningsaanval, open f-lijn en pionnenstorm een dodelijk wapen worden. Ook wordt veld d5 gedekt, waarover straks meer.

5.	Pg8 - f6
6. Pb1 - c3	e7 - e6
7. Lc4 - b3	Lf8 - e7
8. 0 - 0	0 - 0
9. Lc1 - e3	Lc8 - d7
10. f2 - f4	e6 - e5 ?!
11. Pd4 - f5	Ld7 x Pf5
12. e4 x Lf5	a7 - a6
13. Dd1 - f3	Dd8 - d7

Met deze zet bracht zwart me op het idee van een pionnenopmars op de koningsvleugel.

14. g2 - g4	h7 - h6
15. Ta1 - d1	

De opening is voorbij, materieel staan we gelijk, maar de zwarte stelling is reddeloos. Vooral zijn tiende zet lijkt me zwak. Een oude wijsheid is dat zwart in het siciliaans (behalve bij de "draak" met Lg7) moet streven naar de opmars d5. Deze opmars is noodzakelijk om het witte centrum aan te tasten, maar vooral om de e7-loper actief te maken. Dit is voorlopig niet goed mogelijk omdat veld d5 niet meer gesteund wordt door pion e6. Loper e7 is dus een goed voorbeeld van een "slechte" loper, die ook nog andere stukken verhindert een actieve positie in te nemen. Terwijl zwart dit probleem probeert op te lossen wordt zijn koningsstelling bestormd.

15.	Dd7 - c7
16. h2 - h4	e5 x f4
17. Le3 x f4	Pc6 - e5
18. Lf4 x Pe5	d6 x Le5
19. g4 - g5	h6 x g5

20. h4 x g5 e5 - e4
21. Df3 - h3 Le7 - c5+
22. Kg1 - g2

Nu kan ook nog een toren naar h1 gebracht worden om de zwarte koning te "H -lijnen".

Jeroen Hoogenboom vroeg me bij het verslag te vermelden "wat er tijdens de partij in mijn hoofd omging". Ik dacht op dit moment: "Mooi, ik ga winnen. Straks kan ik bier drinken en toekijken hoe de anderen zweten en zwoegen".

23. Dc7 - c6

Het paard op f6 naar h7 brengen is taaier.

24. g5 x Pf6 e4 - e3+

25. Pc3 - d5 e3 - e2

26. Tf1 - h1

Zwart geeft het op. Eric Verlinde vertelde dat hij, als hij zwart was geweest, nog even e2 - e1=P+ gespeeld zou hebben.

HET VIERDE

Redactie

Wellicht wegens een communicatiestoornis heeft ons van het vierde nog geen bericht mogen bereiken. Ze zijn tegen Pion 2 net aan ten gronde gegaan. Kom op, heren!

Caissa 4 - Pion 2 (15.11.1988) 4½ - 5½

Piet van Ammers	1 - 0	C. Erents
Eddy Leuw	0 - 1	C. Alberts
Harry Scholtens	½ - ½	J. Brugman
Elwin Osterwald	½ - ½	P. Collard
Pelle Mug	½ - ½	E. Struylaat
Tom Prent	0 - 1	R. Vulsma
Anjo Vlug	1 - 0	R. Nuy
Piet Ruhe	1 - 0	H. Boom
Stephan Steemers	0 - 1	E. Veenstra
Peter Gould	0 - 1	J. Flint

HET VIJFDE

Harry Cornelissen

Caissas 5 - Rosso 1 (8.11.1988)

Elwin Osterwald	0 - 1	E. Hofstee
Wam Cornelissen	0 - 1	D. Smit
Harry Cornelissen	½ - ½	B. Deenik
H. van Steden	0 - 1	B. van der Meulen
Bart de Wilde	0 - 1	D. Deenik
Hans Kuyper	½ - ½	S. Cohen
Piet Ruhe	1 - 0	J. Klaver
Cornelis Troost	0 - 1	R. Kruyer
Marco Vervoort	½ - ½	H. Hofstee
Jaap Roetveld	½ - ½	V. Bakels
	3 - 7	

Vooraf was er enige discussie geweest over de te volgen tactiek bij de indeling van de bordvolgorde. Gezien de stand op de ranglijst na de achtste ronde, had Elwin Osterwald zeker recht op de eervolle positie aan het eerste bord en bovendien worden zijn niet geringe potentiele mogelijkheden door iedereen onderkend. Hij trof echter een uitstekend onderlegde tegenstander, die de opening veel beter behandelde, zodat er na twintig zetten al geen houden meer aan was. Zo vaak pendelde Elwin mopperend en discussiërend

heen en weer, dat zijn tegenstander openlijk het vermoeden uitsprak dat daar beneden wel eens heimelijk een analysebord zou kunnen zijn opgesteld. Onzin natuurlijk en het verlies van onze eerste bordspeler was hoe dan ook onafwendbaar. Aan het tweede bord opende W. Cornelissen zoals gebruikelijk met b4, een beginzet die door Tartakower ooit de Orang-oetanopening werd genoemd. Hij heeft kennelijk niet zo'n hoge dunk van zijn eigen theoretische kennis, want hij hoopt door het spelen van deze weinig uitgeanalyseerde opening zijn tegenstander meer op voet van gelijkheid te kunnen bestrijden. Uiteindelijk ontaardde deze partij in een bloedstollend tijdnoodduel, waarbij beide partijen nog slechts enkele seconden voor ongeveer tien zetten hadden. In deze hektische fase vond de tegenstander warempel de enige tot geforceerde winst leidende variant. De meningen waren verdeeld: zijn teamgenoten vonden het geniaal, wij dachten echter meer aan geluk. In ieder geval ging het punt naar Rosso. Ook mijn eigen partij had een interessant slot. Ik sloeg een remiseaanbod af, waarna mijn tegenstander gedeceerd een dame offerde en remise door eeuwig schaak forceerde, zo in de trant van: niet goedschiks; dan maar kwaadschiks!

Over de andere partijen moet ik kort zijn, want als je zelf moet spelen, ben je eigenlijk niet in de gelegenheid ze goed te volgen. Er werden opvallend veel openingen met d4 gespeeld en in het bijzonder varianten van het konings-indisch. Buiten de reeds vermelde partijen waren er twee remises, twee verliespartijen en twee afgebroken partijen. Het team van Rosso maakte op mij een uitstekende indruk en het zou me niet verbazen als ze de wat voorbarig uitgesproken pretentie dat ze gaan promoveren naar de tweede klasse nog waar gaan maken ook. Wij zullen er in elk geval alles aan doen om dat te voorkomen en bij de bordindeling zullen we voortaan ook niet-meetbare factoren als ervaring, zitvlees, stressbestendigheid, mentaliteit e.d. laten meewegen.

HET VIJFDE

1-12-1988

Oosten/Toren 2-Caïssa 5 $7\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$

Harry Cornelissen

Nu ik over het schaken als zodanig van het vijfde team nog minder heb te melden dan de vorige keer, ik was zelf te zeer in hevige strijd verweekeld, vind ik het leuk eens wat meer over het randgebeuren te vertellen. Zo maar wat losse opmerkingen over deze avond:

-Drie invallers is wel wat veel, ook al is de speelavond van Oosten/Toren op de minder courante donderdag. Via het wedstrijdrooster kan iedereen tijdig op de hoogte zijn van de speelavonden in de externe competitie en deze avond vrijhouden.

-Eén teamgenoot kwam zonder afbericht niet opdagen. Een team dat moet beginnen met een 1-0 achterstand, is psychologisch geweldig in het nadeel. Ik wil daar echter ons smadelijk verlies van $7\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ niet aan toeschrijven.

-Het was bij Oosten/Toren een gezellige, rommelige bedoening, compleet met druk gefrequenteerde open bar in des speelruimte, duidelijk hoorbaar telefoonverkeer, humoristische barkeeper enz. Als entourage om te schaken, vond ik het er echter minder geslaagd. Mag ik eens een pluim op de hoed steken van bestuur en wedstrijdleiding van Caïssa. Bij ons zijn een aantal zaken beter

geregeld dan bij veel andere clubs. Altijd is er een niet-meespelende wedstrijd-leider aanwezig. Het materiaal staat in de regel tijdig opgesteld en er wordt op tijd begonnen. Tegen de tijd dat de koffie wordt rondgebracht, -wat een luxe!-, heerst er bij ons meestal een drukkende stilte en het is toch nog gezellig. En tenslotte hebben we, het moet gezegd, tegenwoordig een clubblad op niveau. Volgens mij een bindend element van de eerste orde.

Partij-analyse. wit: Elwin Osterwald zwart: R. Verkooye

Oosten Toren 2 - Caissa 5

1. e4 c5; 2. Pf3 Pc6; 3. d4 cxd4; 4. Pxd4 d6; 5. Le3 Pf6; Na de partij had ik spijt dat ik 5. Le3 had gedaan en niet 5. Pc3, want na 5. .. Pf6 6. Lg5 e5 is het weer svesnikov, wat ik goed ken. Nu kom ik op onbekend terrein.
6. Pc3 e5; 7. Pf3 bekend is 7. Pdb5 a6 8. Pd5!? axb5 9. Lb6 Dd7 10. Pc7+, met ingewikkeld spel.). .. Le7; 8. Le2 0-0; 9. 0-0 Le6; 10. Dd2 a6;? Beter is 10. .. d5 en zwart heeft dan ongeveer gelijk spel, omdat zijn stukken dan vrij kunnen bewegen. Nu worden zij een beetje ingemetseld. Bijv.: 11. exd5 Pxd5 12. Lb5 (12. Pxd5 Dxd5! =) Pxe3 13. Dxe3 f6; 14. Lxc6 bxc6. Het spel is nu gelijk. 11. Tfd1 Pg4; Nu kan d5 niet meer. 12. Lg5 f6; 13. Lh4 Ph6!? 14. Pd5 Pf7; 15. Lc4 Lxd5?! beter is 15. .. Tc8, want nu komt de looper superieur te staan. 16. Lxd5 Dc7; 17. Dc3 Kh8; om uit de penning te komen.
18. Td2 h5??? Nu wordt het een gatenkaasje in de zwarte koningsstelling. Aangewezen was 18. .. Tac8. 19. Lg3 want er dreigt natuurlijk g5. 19. .. Pg5?! 20. Ph4! Kh7; 21. f4! Pf7?; 22. Df3 g6; 23. f5 g5?; verliest direct.
24. Dxb5+ Ph6; 25. Dg6+ Kh8; Dh6 mat. 1-0

HET ZESDE

CAISSA 6 WORDT KAMPIDEN! C-6 tegen Abcoude-3: 6-2.

Leo Oomens.

Uitslagen:

VAN KLEEF	- vTeunenbroek	1-0
Steemers	- H. Zanting	1-0
Thomese	- WvTeunenbroek	1-1
Oomens	- J. de zwart	1-0
Wolters	- G. Determan	0-1
Neidig	- G. Smit	1-1
Van Batenburg	- A. de Meijer	1-0
Grimmink	- F. Post	1-0

Kampioen worden, anders zijn we niet tevreden. Maar het gaat wel moeilijker worden dan we dachten. Er heeft zich een geduchte tegenstander aangediend in onze groep: El Condor. Deze club bestaat nog maar pas. Vermoedelijk zijn het uitgeweken Chilenen, die hier het voorbeeld van Koningsclub willen volgen. Kortom, gevaar! Tegen Abcoude-3 speelden we thuis.

Michel Grimmink maakt er een (goede?) gewoonte van om het eerste klaar te zijn. Zolang de punten binnenstromen, kan hem zijn jeugdig ongeduld natuurlijk niet worden aangerekend. Ook Dirk Wolters was snel klaar, maar met een nederlaag. Daar zal hij zelf nog het minste vrede mee hebben. We verwachten in de volgende ronden een geladen Dirk. Jf hebt nu lang genoeg beneden je niveau gespeeld! zegt de teamleider dan. Zo! Na de eerste paar zetten bleek me dat op bijna alle borden met e4 was

geopend. Is er een kentering aan de gang? Ik herinner me wel competitie-wedstrijden waarin op alle borden d4 verscheen. Zijn de witspelers wat flinker geworden?

Aan het eind van de avond stond het 5-1 en alleen Neidig en Thomese speelden nog, beiden in remiseachtige stand. En remise werd het. Hoe dat bij Frans Thomese gebeurde, leest U elders in deze krant. 6-2 dus.

HET ZESDE

CAISSA 6 WORDT KAMPIOEN! (vervolg) C-6 tegen PCW-2: 7-1.

Oomens

Uitslagen:

Van Kleef	- Barendregt	1-0
Steemers	- Solkema	1-0
Oomens	- E. Peek	1-0
Neidig	- H. Bartels	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Grimmink	- D. Keijzer	1-0
Wolters	- H. Brandt	1-0
Thomese	- J. Mulder	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Van Batenburg	- J. Piët	1-0
		<u>7-1</u>

Zoals al aan de uitslagen hiernaast te zien is, had C-6 bij PCW een prettige avond. Onze tegenstanders waren ook zeer onder de indruk. En bijna dankbaar voor de les die ze van ons mochten krijgen. Toch hadden we ook geluk. Zo raakte René van Batenburg halverwege de partij zijn toren kwijt. Echt professioneel is dat niet. Maar zijn tegenstander liet het er niet bij zitten en offereerde pardoes zijn dame. Maar zelfs toen was het nog niet be-

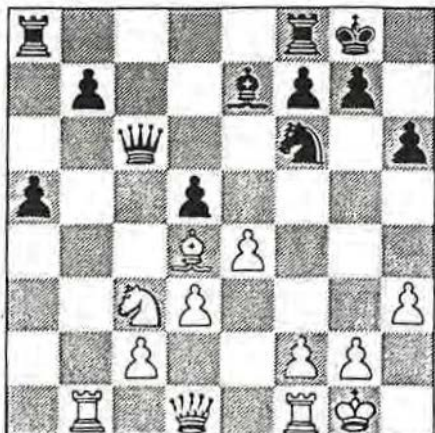
slust. René bracht een vrijpion tot aan de zevende rij. Na promotie tot dame zou hij mat in twee kunnen geven. Een enkel tussenschaakje zou zijn tegenstander niet kunnen redden, zo leek het van langs de zijlijn. Maar René aan zet schrok terug. Hij dacht en dacht en besloot toen de partij af te breken. Zijn tegenstander rekende er toen zelfs nog op remise te kunnen maken. Pas het commentaar van de omstanders bracht beiden tot de overtuiging dat afbreken niet nodig en zinloos was. Wonderlijk, wonderlijk. Verblinding doet zich nu eenmaal voor. En toegegeven moet worden dat René in feite gelijk had met afbreken: hij realiseerde zich juist op tijd dat hij in zijn verblinding beter niet verder kon spelen. Over de overwinning van Dirk Wolters ben ik het meest tevreeden. Ook voor hemzelf lijkt het de aanzet tot herstel. En dat hebben we volgende keer nodig, als we tegen El Condor spelen. Ondertussen heeft El Condor ook al puntverlies geleden, horen we. De dreiging valt dus mogelijk mee.

SPLÉNDEURS ET MISÈRES uit de onderbond.

Leo Oomens.

Aljechin heeft ooit eens gezegd dat hij ook door spelers van heel laag niveau wel eens op goede ideeën kon worden gebracht. Voor partijtjes uit de onderbond haalde hij zijn neus niet op. Dit maar even als rechtvaardiging voor de schaakverrichtingen van het zesde team.

Tegen Abcoude-3 bereikte Rene van Batenburg na de 19de zet van zwart de volgende stelling:

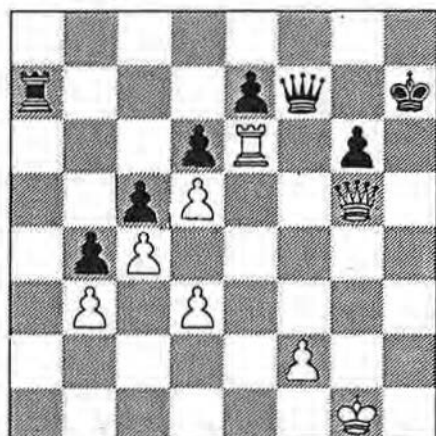
Rene speelde hier: Tb6. In de aanval dus. En volgens de opvattingen van Steinitz en Tarrasch is daar ook alles voor te zeggen: wit staat beter. Hij heeft het sterke pionnen-centrum en geen zwakke plekken in zijn stand. Zwarts dame staat op een plek waar die zich moeilijk kan handhaven en hij heeft een geïsoleerde d-pion. De zwarte pionnen op de dame-vleugel zien er gevaarlijk uit, maar die dreiging wordt pas reëel wanneer zwart het eindspel haalt. Wit moet dus wel in de aanval, want hij moet in het middenspel zijn voordeel in winst proberen om te zetten.

- 20 Tb6, Dd7. Ik heb nog even gekeken of het niet voorde hand lag om de toren op f1 in het spel te betrekken. Dat zou via 21 Tē1 met snel daarna e5 kunnen. Maar efficiënter dan wat Rene
- 21 Lf6:,gf6:. hier zelf doet, lijkt dat niet.
- 22 Pd5:,Dd8. (21...Lf6: lijkt voorzichtiger)
- 23 Tb7:,Ld6:
- 24 Dg4+,Kh7. Had zwart beter kunnen spelen? Kh8 vermijdt het nu volgende
- 25 Td7. Db8. schaakje, Df5+.
- 26 Df5+, Kg7.
- 27 Df6:+,Kg8.
- 28 Td6:, Te8. Een gaatje maken, voor tegenspel is het te laat.
- 29 Pe7+, Kf8.
- 30 Pg6+, zwart gaf op. Na Kg8 is Dh8 mat.

Hoe humoristisch schaken kan zijn, laat de partij zien die Frans Thomese speelde tegen dat zelfde Abcoude-3. Zijn tegenstander, W,van Teunenbroek, liet daarbij en passant zien dat sportiviteit er in de onderbond mooier uit kan zien dan in hogere regionen!

Stand na de 39ste zet van zwart:

DIAGRAM

In deze stand kan zwart niets beginnen. Voor wit is er misschien heil langs de h-lijn. Na Te3 en Th3 en Dh6 gaat zwart ten onder. Maar de witspeler bedacht iets anders. Hij komt opzetten met zijn f-pion. Ook met die manoeuvre heeft hij kansen.

40 Te3 (dreigt Th3), ...Kg7.
41 Te6? (wit overziet zijn beste kans)
...Tb7 (zwart heeft niet veel beter dan zijn toren heen en weer te spelen.)

42. f4, Ta7

43 f5, Df5: (weg pion, maar wit kan nu slaan op e7. Na torenruil neemt de dame ook nog de pion op d6 mee. Dat is misschien nog niet gewonnen, maar zeker kansrijk.)

Nu raakte wit echter door het even wegtrekken van de zwarte dame begoocheld. Hij speelde 44 Dh6+ ????, kennelijk in de overtuiging dat de zwarte koning zou moeten wijken. Maar meteen zag hij zijn vergissing en stak zijn hand uit om het op te geven. Maar Thomese liet zich daardoor natuurlijk niet in de war brengen! Hij liet de eigenaardigheden van de stelling eens goed tot hem doordringen. En dacht, en dacht. Onrust onder de toeschouwers aan de zijlijn: Waarom pakt-ie niet gewoon de dame! Maar Thomese was er nog niet uit. Uiteindelijk speelde hij koeltjes zijn koning naar f7. Pas toen zag hij dat dat meteen verliest. Remise op voorstel van wit, ten slotte had hij eigenlijk al opgegeven, ookal was dat door Frans niet bemerkt.

Dit soort dubbelblunders geven een schaakpartij een eigenaardige beklemming. Noch winnen, noch verliezen is dan prettig. Vooral in vluggertjes doen zulke gemeenschappelijke blunders zich herhaaldelijk voor. En ik zelf zie ze tot mijn leedwezen ook herhaaldelijk in mijn eigen partijen. Maar hoe zit dat in onze hogere regionen? Kijken de spelers van ons eerste ook wel eens tegen zo'n rommeltje aan? Valt er van zulke (en andere blunders niet een rubriekje te maken? Schaam u niet, toon uw mooiste, stomste, hemeltergendste blunder. Opdat wij onze eigen ijdelheid leren bedwingen.

EVERYTHING YOU ALWAYS WANTED
TO KNOW ABOUT CHESS, BUT
WERE AFRAID TO ASK FOR.

HET ZEVENDE

Mark Ligtenstein

Het is voor een teamleider iets wonderschoons, een openbaring welhaast, wanneer hij gedurende de wedstrijd bemerkt dat zijn stuk in Caissanieuws gelezen is. Na de uitwedstrijd tegen de Pion 4 stonden we immers om half elf al weer buiten. Weliswaar hadden we met $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ verloren, maar toch een hele prestatie.

De tijd is daarom angebroken om eens wat dieper in te gaan op de perikelen rond het zevende. Door omstandigheden is het nauwelijks mogelijk een team op de been te brengen. Dit keer speelden we met liefst vier invallers, van wie de laatste twee, Willem Deken en Paul Deege, letterlijk uit de warme schoot van ons speellokaal gesleept moesten worden: het bleek niet mogelijk vóór dinsdag een team op de been te brengen. Bij deze nogmaals mijn hartelijke dank aan Willem en Paul uitgesproken!

Wanneer we de balans van het geheel opmaken, blijkt dat we slechts over vier vaste spelers kunnen beschikken: Hamid Ben Ali, Fred Goudzwaard, Maarten Haan en ondergetekende. Tot nu toe hebben we met succes op spelers van het achtste kunnen leunen, maar dat kan ook maar drie maal gebeuren. Ik hoop dan ook dat we er een paar spelers bij kunnen krijgen, zodat er wellicht iets van 'teamgeest' kan ontstaan.

Dan nu de wedstrijd zelf. Eigenlijk is daar niet zo gek veel over te zeggen. Ben Ali verloor gauw een stuk, speelde nog lang door, tevergeefs: 0-1. Veenstra en zijn tegenstander speelden aan bord 2 alsof ze nog een belangrijke internationale spoorverbinding moesten halen en hadden daarmee snel remise bereikt: $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$. Aan de drie laagste borden kwamen we er bepaald niet genadig vanaf, zodat rond een uur of tien reeds de bijzonder hatelijke stand $\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ op het bord stond. Dat de overige spelers alsnog aan hun sportieve plicht voldeden en allen wonnen, verdient zeker waardering, maar de punten moesten we in de Schinkelstraat laten: $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. New balls, please!

P.S. Even heb ik nog overwogen om u, net als vorige maal, op een analyse van mijn eigen partij te vergasten, maar gezien het bijzonder lage niveau van het geheel zie ik er vanaf de kolommen van Caissanieuws met dergelijk vuilnisbakschaak te vullen.

De gedetailleerde uitslag:

1. Ben Ali	0
2. Veenstra	$\frac{1}{2}$
3. Ligtenstein	1
4. W. Deken	1
5. Goudzwaard	1
6. Haan	0
7. Van der Klauw	0
8. Deege	0
	$3\frac{1}{2}$

Pion 4 - Caissa 7 (15.11.1988)

$4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$

HET ZEVENDE

Hoe flansen we een team in elkaar?

Frans Oranje

Mark Liotenstein heeft eigenlijk geen team. Het zevende. We hebben het - Robbert, Jeroen en ik - om kwart voor acht in elkaar geflanzd. Ben Ali en Maarten Haan waren de enige spelers, die vast waren, en ook kwamen. Maarten van Daalen had al wat bier achter de knopen, maar wilde best het 3e bord bemannen. Fred Goudzwaard was de 3e vaste speler van C7. Ikzelf had goede herinneringen aan de eerste wedstrijd van C7, waarin ik ook had ingevallen.

Frits Michel en Michel Groothedde waren meteen bereid in het team plaats te nemen. De Beurs kwam later, en dat is dan makkelijk om die zonder meer een bord toe te wijzen.

Michel Groothede heeft verloren. En tot mijn stomme verbazing ook Ben-Ali, die zo'n mooie torenlijn had.

Fred Goudzwaard kwam tot remise, maar dat óók verloren moeten gaan, vertelde men later. Maar zijn tegenspeler was in een royale bui, het maakte ook niet zoveel uit, de andere borden hebben allemaal gewonnen:

CAISSA 7 - AMSTELVEEN 6 (13.12.1988)

F. Oranje	M. Berger	1 - 0
F. Goudzwaard	E. Matthijs	½ - ½
M. van Daalen	H. Huisman	1 - 0
Ben Ali	R. Rombaut	0 - 1
M. Haan	M. van Bleek	1 - 0
De Beurs	R. Heemskerk	1 - 0
F. Michel	F. Peeters	1 - 0
M. Groothedde	M. de Jong	0 - 1

5½ - 2½

HET ACHTSTE

Raadsheer 7 - Caissa 8 (17.11.1988)

Frans Oranje

Nog steeds is het moeilijk om de onderste teams compleet te krijgen. Ik dacht mijn team op 8 november voor de 17e al rond te hebben, maar er kwamen plotseling twee kinken in de kabel! Het blijkt dan dat Frans de Vreeze het leuk vindt een rentree te maken in de SGA. Paul Deege vergeet dat hij in CB zit en Maurice Aué en Peter Rijke laten mij een half uur in de zenuwen zitten oor te laat te komen. De Raadsheergastheren bekritisieren terecht onze Koningsclubachtige opstelling. Ik kan Jaques van de Burg niets anders ter verdediging aanvoeren, dan dat we een team te ver zijn gegaan.

We starten met 2 - 0, omdat Paul er dus niet is en Johanna Eymael snel verliest. Ik heb zelfs niet kunnen zien hoe dat ging. Johanna is altijd zo snel verdwenen en dan hebben we de kans niet om na te spelen.

Cornelis Veenstra aan bord 2 verspeelt eerst een kwaliteit en wint daar later in de partij een Dame voor terug. Zijn tegenstander heeft zijn flesje pils onder de tafel staan. Af en toe wordt het naar boven gehaald en er uit gedronken. Cornelis wint uiteindelijk.

Frans de Vreeze wint eveneens, maar tot ieders verassing ook de heer van der Klauw. Ziedaar, hij wilde wat meek van een opening weten en vond zowaar in Caissa Nieuws een partij! Studeer en overwin. een mooi resultaat voor van der Klauw.

Peter Rijke wint ook en ik win van de heer Post Sr. aan bord 1. Maurice komt vragen of hij zijn tegenstander remise mag aanbieden, ze gaan nog wat piljes drinken. Maar die zijn duur geworden bij Verheij!

Oranje	-	Post Sr.	1 - 0
Haye	-	Veenstra	0 - 1
de Vreeze	-	Kuperus	1 - 0
Koster	-	Aué	½ - ½
Rijke	-	Hanegraaf	1 - 0
Rekelhof	-	Deege(n.o)	1 - 0
Eymael	-	Fostema	0 - 1
Bos	-	v.d.Klauw	0 - 1

2½ - 5½

Partijanalyse

Oranje - Post Sr
Sporthal Verhey 17/11'88
Raadsheer 7 - Caissa 8

Via mijn geliefd e4 e5, Lc4 ben ik een stuk en een pion voor geraakt. Mijn opponent had 8 jaar weinig aan schaken gedaan. Ik sta op het punt de laatste klap uit te delen.

De overweging is de volgende: Te8+ is mat, maar het paard staat in de weg. En dan sla ik natuurlijk pardoos met het paard van e6 pion c5'er af, om daarna pas te zien hoeveel mooier het allemaal had gekund. En ik overzie natuurlijk meteen dat als de loper van f8 op c5 terugslaat, e8 gedekt is en f2 bij mijzelf op de tocht staat. Veel en veel mooier is natuurlijk c5 gewoon met pion b4 slaan en daarna op b1 schaak geven met de toren van a1. Ook Fd4 oogt fraai; het aardigst is misschien wel gewoon met het paard op c7 slaan en met een toren meer moet het dan toch óók lukken?

In de partij kwam een hartverscheurende en wrede slotzet op het bord, die ik de lezer niet wil onthouden.

- 20. Fc5:1 Lc5;
- 21. bc5:1 c6
- 22. Dd6+: Dd6:
- 23. cd6:1 Td8
- 24. Lf4:1 Td7
- 25. Tb1+: Kc8
- 26. Te8+: Td8
- 27. Td8+:1 Kd8:
- 28. Tb7:1 Kc8
- 29. Tg7:1 Tb8

De zwarte a toren komt eindelijk in het spel met weer een formidabele matdreiging op de onderste rij. Ik heb gewaarschuwd: wreed is wits antwoord:

- 30. d7+:1 Kb7
- 31. o8D+:1 Ka8

1 - 0

De schaakverenigingen in de Amsterdamse Schaakbond.
De overgang van seizoen '87/'88 naar '88/'89.

door paul deken.

De belangrijkste punten.

- 1) 'n Schrikbarende terugloop bij de jeugd.
Waren er in '83 nog 190 bordplaatsen in de bondscompetitie, dat was vorig seizoen nog maar 150 b.p. 'n, zijn we nu teruggevallen op 136.
Het aantal clubs met jeugd blijft dalen; was 18, vorig seizoen 14 en nu 12.
Vandaar de aanpassing: de jeugdteams bestaan nu uit 4-tallen i.p.v. 5-tallen.
- 2) Fusie DOS/Kw. West slaat waarschijnlijk 'n record. Dos komt daarmee van de 4de op de 1ste plaats met 104 b.p. 'n
- 3) El Condor is de naam van 'n nieuwe club. Waarmee het aantal clubs gelijk blijft.
- 4) Chesspot verschijnt met 'n 2de team. Grasmatt springt na 1 jaar bestaan van 1 op 3 teams.
- 5) TAL dat zich de laatste jaren zo krachtig laat gelden, blijft toch teruglopen in grootte. Inmiddels zijn ze van 98 b.p. 'n in '83 op nu 82 teruggevallen.
- 6) Caissa herstelt zich en gaat 1 plaats vooruit.

De nieuwe top-Tien.

1 (was 4) DOS/KW 68+30 - 104	7 (was 8) Amstel 52 - 60
2 1 TAL 88 - 82	8 7 WGM 58 - 58
2 2 Probleem 82 - 82	9 9 Memo 48 - 46
4 3 Amstelveen 78 - 78	9 10 Es '80 46 - 46
5 6 Caissa 62 - 72	
6 5 Readsheer 64 - 64	

Seizoen 87/88: 46 clubs - 150 jeugd. - 1386 Seniorb.; Totaal: 1536
88/89: 46 136 1402 1538

HET LANDELIJKE GEBEUREN.

De Hoofdklasse: WGM en Amstelveen handhaven zich.

De 1ste Kl.: WGM 2 en Tal handhaven zich.

De 2de Kl.: Amstelveen 2, Memo, (DOS)/Kw West en Vas/Asc handhaven zich.
Nieuwendam degradeert, maar US komt er voor in de plaats.

De 3de Kl.: US promoveert, maar Nieuwendam komt er voor in de plaats.
Caissa, WGM 3, Amstel, Memo 2 en Fischer 2 handhaven zich.
TAL 2 verschijnt (promotie).

Winst: 1 acht-tal.

Zo stijgt Amsterdam van 132 in '86 over 138 in '87 naar nu 146 b.p. in Landelijk.
ALGEMEEN.

In verre weg de meeste gevallen lossen fusies niets op. VAS/ASC/VVGA (zie nr. 309 bl. 38) komt nu al in de 2e kl. met 5e klassers aan de borden. Victory/LCK halveerde van 18+20 naar 20 als recente voorbeelden. Voor het geweldige jeugdwerk van DOS zou het goed zijn als ze zich landelijk kunnen handhaven, doch 'n weglopen van sterke spelers is al zichtbaar.

Verenigingen met hun morele autonomie vormen de hoeksteen van de moderne steeds samenleving tegenover de gangs en de sektes. De kwaliteit van die samenleving wordt in belangrijke mate bepaald door de kwaliteit van de clubs. Elke vereniging is daarmee primair een vereniging tot nut van het algemeen. Het is jammer, dat het met de openheid van vele clubs maar matig gesteld is.

Je kunt niet lamenteren over 'n eventueel verlies van de Verhey-hal als je niet je intentie om zoveel mogelijk mensen te organiseren structureel vastlegt.

Als we de denksporthuizen in de Verhey-hal verliezen, is dat omdat er in Amsterdam te weinig georganiseerd wordt gedacht.

(naschrift redactie: n.a.v. de laatste opmerkingen van paul deken, wil de redactie er met nadruk op wijzen dat dergelijke conclusies, hoe buitengewoon voortreffelijk en diepzinnig ook, altijd voor rekening van de schrijver zijn).

van duynsgambiet

-27-

Sinds kort hebben we een nieuw lid erbij: Roel van Duyn. De uitvinder van een heus eigen gambiet. Ter introductie laten we hieronder zien hoe dat werkt. Het verhaal wordt voorafgegaan door een beeld van Van Duyns worsteling om aan de schaakverslaving te ontsnappen, welke strijd hij indertijd won, en nu, 16 jaar later, durft hij het weer aan. De Nieuwe Linie, 23 augustus 1972:

LANG geleden heb ik een geheim boek geschreven. Het heet: *Inleiding tot het van Duynsgambiet*. Ik was vijftien jaar toen ik dit helaas verloren gegane meesterwerkje voltooide. Het belijst de ontmaskering van de *Siciliaanse verdediging* van het schaakspel. Het van Duynsgambiet brengt alle zwartspelers van hun stuk omdat elk contact met de officiële theorie zoals de *Draken-variant* voor hen afgesneden wordt. En dat is dan ook de reden waarom ik het boek geheim heb gehouden: het mocht nooit worden opgenomen in theorieboeken over schaakopeningen zodat iedereen die met zwart tegenover mij Siciliaans durfde te spelen genadeloos via 2. a3 en 3. b4 afgestraft werd. Ik hield niet van het Siciliaans. Met zwart heb ik me altijd aan de *Franse verdediging* gehouden (een enkele keer afgewisseld met het gambiet 1. e4 e5 2. Pf3 d5, hoewel het misschien te ver gaat dat een gambiet te noemen).

Ik schrijf dit omdat ik net zo'n jongen als *Bobby Fischer* was. Iemand die jarenlang zijn ziel aan het schaken verpachtte.

Mijn vader had me op een ongelukkige dag van mijn zesde levensjaar schaken geleerd en omdat ik gedurende mijn lagere schoolperiode geen gelijkwaardige tegenstanders kon vinden werd ik pas later, op het Lyceum, lid van de schoolschaakclub. Toen kocht ik een boekje van *Max Euwe* en ging er een wereld voor mij open die me zo fascineerde dat hij zich weldra als een schelp om me sloot. Ik speelde in alle toernooien die er maar voor de Haagse schaakjeugd werden georganiseerd. Als ik denk aan de met rijen schakers gevulde gymnastieklokalen ruik ik nog de geur van kartonnen schaakborden waar ik zo dol op was. Als ik achter een schaakbord in het spel verzonken was, vergat ik al mijn problemen met meisjes die ik niet kon krijgen. Het schaakspel is de ideale verdoving voor intellectuele jongeren. Het is ontzettend spannend. Het daagt uit tot steeds grotere prestaties. Het bevredigt alle eerbij en ontlaadt alle agressie. Het is met de schaker zoals *Bobby Fischer* gezegd heeft: *Ik geniet ervan het ego van mijn tegenstander te breken.*

verblind blindschaak

Ik won bijna altijd. Vijf keer achter elkaar werd ik kampioen van onze school. Op zaterdagmiddag en dinsdagavond speelde ik op *Docendo Discimus* (een hoofdklasseclub) waar ik snel tot de sterksten behoorde. Vrijwel al die oude doorgewinterde schakers versloeg ik. Het akeligste was dat ik het heerlijk vond. Het was in een deftige Haagse straat en er was geen enkel lid dat tot de arbeidersklasse behoorde. Maar ja, van dat soort problemen waren wij ons niet bewust. Want we schaakten. Hadden wij tijd om na te denken wie er schaakten? Er was een ballotagecommissie, bestaande uit mensen die in het Statenkwartier of in Wassenaar woonden, en die beslisten wel wie toegelaten werd en wie niet. Er waren trouwens ook schaakclubs met een meer proletarisch karakter, zoals *Moerrijk*. Die waren anders. Die niet „leerden-door-te-onderwijzen“, zoals de naam van onze club al zei.

De organisatoren van de schaakclub beschouwden het als hun roeping om jong schaaktalent tot ontwikkeling te brengen. Waarom? Ik weet het nog steeds niet. Maar het ging alles gepaard met leuzen zoals „door goed te schaken leer je beter denken“. Ook zou schaken volgens hen buitengewoon goed zijn om gemakkelijk tot goede schoolprestaties te komen. Dat dat onzin was wist in z'n hart ieder van ons want ik was lang niet de enige die zoveel schaakte dat ik geen tijd voor school had. De reden dat ik op werkweek in Engeland geen Engels leerde spreken was, dat ik met een al even verblind vriendje, *Micky Rosenthal*, voortdurend partijjes blindschaak liep te spelen. Het ging in werkelijkheid om niets anders dan de eer van de club. Het soort van idealisme dat de organisatoren uitstraalden was hetzelfde als dat van de zwemtrainers die minderjarige meisjes opfokken tot volkomen wereldvreemde zwemsterren. (Al moet ik erbij zeggen dat één van hen me steeds voorhield dat het er in de maatschappij in de eerste plaats om ging „een goede job te krijgen“.)

Tenslotte wilden ze een match voor mij organiseren tegen *Donner*. Die speelde bij ons toen aan het eerste bord; ik aan het tweede. Het leek me fantasties. Wat een aandacht zouden die partijen wel niet krijgen! Maar om een of andere reden is het er niet van gekomen. Ik was dus maniakaal. In *Amsterdam* werd ik lid van het VAS, waar ik 's avonds met *Bert Enklaar* en *Hans Ree* speelde. Die had ik dan 's middags al ontmoet in het schaakcafé op het Leidseplein om te vluggeren om kwartjes. 's Ochtends brachten we met een schaakbord in bed door om de partijen van de vorige avond te analyseren. 's Nachts was dat zonder bord tussen dromen en waken in eigenlijk ook gebeurd, maar niet degelijk genoeg. Ik zorgde er altijd voor dat als ik verloren had de volgende dag met een variant kon aantonen dat ik had kunnen (nec: had moeten) winnen.

Uren, dagen, maanden, jaren waren aldus heen gegaan. Op een dag liep ik op straat en verbeeldde me dat ik een

schaakpaard was dat zijn sprongen op de tegels van het trottoir maakte. Daar kom ik ineens *Bert Enklaar* tegen. Hij heeft dezelfde vale, overschaakte uitdrukking op z'n gelaat als ik.

„Heb je zin om even mee te gaan naar het Leidseplein?“, vraag ik bedekt.

„Nee, ik heb ermee gekapt“, antwoordt hij.

„Hoe bedoel je?“, vraag ik onthutst.

Maar hij schaakte helemaal niet meer. Ik kon het niet geloven. Toch bleek 't werkelijk zo te zijn. De ogen waren hem open gegaan.

„Ik begrijp nu pas hoeveel tijd ik met dat schaken verkwist heb“, zei hij. Hij liet zich nergens meer zien. Hij had een geïloof gevonden.

Ik begreep het niet. Hoe kon iemand als *Bert*, die best meester kon worden er nou mee ophouden? Ik voelde me verraden.

Hans Ree schudde meewarig het hoofd

toen ik het hem vertelde. „Die kuren van *Bert* gaan wel weer over“, zo iets zei hij. En inderdaad; *Bert Enklaar* is nu schaakmeester en analyseert *Spassky-Fischer* voor de *Volkscrant*. *Hans Ree* is kampioen van Nederland (of althans geweest).

Schakers matigen zich ook de eer aan de bescherming van een godin te genieten. Die heet *Caïssa*. Tot in den treure duikt die naam in de schaakliteratuur bij allerlei halfzachte grapjes op. Het moet in elk geval een hebbelijke, egocentrische aandachtstrekkster zijn, want als je eenmaal door het schaken gefascineerd bent zorgt zij er wel voor dat je er je hele leven aan vergooit. *Bert Enklaar* is niet de enige die een mislukte poging gedaan heeft zich aan haar greep te onttrekken. Hoe vaak heb ik het niet meegemaakt dat vrouwen hun mannen jammerend uit het schaakcafé moesten halen: „Ach man, niet meer!“ En dan hun treurige verweer: „Dit partijtje was het laatste, maar nu moeten we nog even het allerlaatste spelen.“

knechten van caïssa

Mijn grootste overwinning was mijn besluit er mee op te houden. Ik was eenentwintig. Nu ach, jaar geleden. Waar ik de kracht van aan haalde om me van die verziekte en verslaafde sfeer los te maken weet ik nog niet. Ik weet alleen dat er zich een krachtige en heldere stem in me liet horen die niet ophield te zeggen: *Het is idioot je leten aan het schaakspel te wijden*. Van toen af schaakte ik niet meer op m'n gemak. Ik werd snel moe en soms zag ik in de concentratie van een zware partij een of meer velden boven het schaakbord uitzweven. „Zonde!“ zeiden de schaakorganisatoren toen ik mijn grootste overwinning op *Caïssa* werkelijk behaalde. Wat er zonde aan is, is me nu nog een raadsel. Geen zonde heeft me zoveel geluk gebracht als mijn zonde tegen de valse moraal van „vrouwe *Caïssa*“.

Vidmar vraagt op een helder moment aan de 52-jarige grootmeester Tarasch (met diens bombastische boek *Driehundert Schachpartien* ben ik opgegroeid): „Is het eigenlijk niet zonde van de tijd die wij met het toernooi-spel verbuizen? Is het schaakspel met al zijn gevechten en theorieën wel op enigerlei wijze belangrijk? Tarasch wierp mij over de tafel een ijsige blik toe. „Ja“, stoof hij op, „is er dan überhaupt iets belangrijkers op de wereld dan schaken?“ (Schaken is ook daarom verslavender dan andere sporten, omdat het niet aan leeftijd gebonden is).

„lafaards!“

Op een avond zaten ze er weer allemaal. Donner legde uit hoe Spassky in de partij van die avond weliswaar de contouren van een groot speler liet zien, maar op het beslissende moment weer faalde. Hoe hij had kunnen winnen. „Lafaards!“ riep plotseling het meisje met een luide en schelle stem. Even zwegen ze en werd er geen stuk verroerd. Toen kwam de halfgare groep in beweging, in de waan haar van het bord te zullen slaan. Maar ze was al verdwenen, dat verstandige meisje.

Bijna was het Caïssa gelukt mij te verhinderen dit stuk te schrijven. Om mezelf in de sfeer te brengen heb ik vandaag namelijk een schaakspel gekocht. Wat doe je dan? Je gaat een beetje schaken. Heel voorzichtig met jezelf. Gruwelijke gedachten overvallen je. „Ik moet dat gesloten Frans met 2. Pf3 toch eens goed analyseren. Eigenlijk biedt de hoofdvariant van het Spaans toch wel geweldig veel combinatie-mogelijkheden. Zal ik niet toch maar wereldkampioen worden?“ Het wordt al later en later en je hebt nog geen letter op papier. Maar gelukkig begon tenslotte die krachtige en heldere stem weer te spreken. Ik kon bijna niets van mijn eigen schaakpartijen terugvinden in de boekenkast. Ook heb ik bijna al mijn schaakboeken weggegeven (niet verbrand). Maar in een oud schrift vond ik wel de eerste bladzijden van het klad van mijn geheime boek over het van Duynsgambiet. Ik zal het hieronder in het kort als mijn schaaktestament samenvatten. Ik geef dit geheime boek niet zomaar prijs! Maar omdat het de zwartspelers die de Siciliaanse verdediging kiezen alle schaakgenot zal vergallen. Omdat het een slag in het gezicht van Caïssa is. En om te bewijzen dat schaken een vorm van idolatrie is, die erger is dan Ajax met z'n wereldcup en de Olympische Spelen bij elkaar.

Inleiding tot het van Duynsgambiet van het Siciliaans.

1. e4 c5
2. a3 ...

2. b4 werd vroeger wel eens gespeeld. Het is echter lang niet zo goed, wegens 2... d5!

Wat kan zwart nog doen? 2... d5 is niet zo goed wegens 3. e5: Dd5; 4. Pc3 gevolgd door 5. Lc4 en later desgewenst La2. Het verstandigst is waarschijnlijk

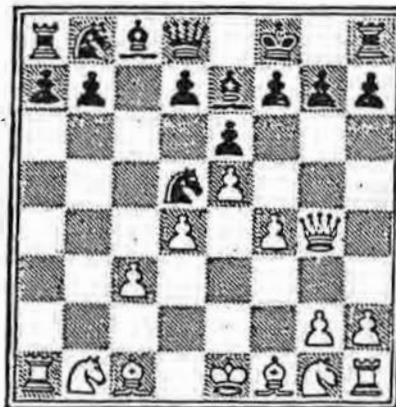
2... e6

Het gambiet dat na 3. b4 volgt heb ik vroeger eindeloos tegen spelers als Rosenthal, Happel, Enklaar en Ree gespeeld. Deze ervaringen zijn dus verloren gegaan. Maar ik weet nog precies hoe we het speelden.

3. b4 cb4;
4. ab4: Lb4;
5. c3 Le7
6. d4 Pf6

Minder goed is 6... d5 (Rosenthal beging die fout wel eens), omdat na 7. e5 het zwarte koningspaard opgesloten zit.

7. e5 Pd5
8. Dg4 Kf8
9. f4

Stelling na 9. f4

Zwart kan zich na 9... Pc6 10. Pf3 wijden aan de ontwikkeling van een aanval op de Damevleugel (a6, Tb8 en b5) terwijl wit met Ld3, h4-5-6 een verpietigende koningsaanval kan ontwikkelen. Opvallend is dat wit dankzij de slechte stand van de zwarte koning en zijn overwicht in het centrum zijn stukken nauwelijks hoeft te ontwikkelen (alleen de witte loper, het koningspaard en de Dame). Ik geloof, om een woord van Euwe te gebruiken, dat de witte stelling „superieur“ is. Pas echt verschrikkelijk voor zwart wordt het gambiet als zwart

2... Pc6
speelt. Er volgt dan:
3. b4 cb4;
4. ab4: Pb4;

Het slaan op b4 is wel gedwongen omdat anders 4. b5 erg lastig is voor zwart.

5. c3 Pc6
6. d4 d5

Na 5... e6 krijgt wit door 7. d5 een sterke aanval. Zwart moet veel tempi verliezen door allerlei paardzetten.

7. ed5: Dd5;
8. Pf3 ...

Ook 8. Le3 komt in aanmerking. De analyses daarvan zijn ook kwijt.

9... Lg4
10 c4 Dd8

Het beste 10... Dh5 is voldoende. Je krijgt dan 11. d5 Pe5 12. c5 e6 13. Da4+ Pd7 14. c6! en wit wint.

11. d5 Pe5
12. c5 ...

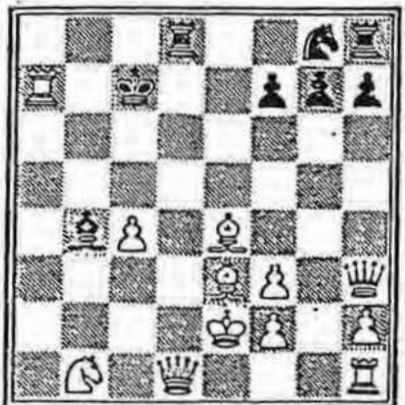
Wit staat nu geweldig. Er dreigt niet alleen 13. Lb5+ maar ook 13. Pe5: gevolgd door 14. Lb5+. Er is waarschijnlijk geen afdoende verdediging voor zwart. Als dramatische illustratie van hoe het de Siciliaanspeler met dit gambiet vergaan kan laat ik de rest van mijn partij tegen Beerling, tijdens het onvergetelijke schoolkampioenschap van het Haagse Montessori Lyceum van 1958 volgen.

Beerling speelde in deze variant niet 10... Dd8 maar

10... De4+
11. Le3 e5
12. Ld3 Lb4
13. Kf1 Lf3:
14. gf3: Dh4
15. d5 0-0-0?

(15... Pd4 was beter geweest. Maar na 16. Da4 Kd8 17. Db4: had wit toch ook gewonnen).

16. dc6: Dh3+
17. Ke2 e4
18. cb7: Kb7
19. Le4: Kc7
20. Ta7+ Zwart geeft het op.

Een van de troosteloze stellingen waarop de Siciliaanse verdediging na 2. a3 kan uitlopen.

ROEL VAN DUYN

Prof. Van Huls doceert

OVER DE MOEILIJKE REGELS VAN HET SCHAAKSPEL

Korte proloog.

Steeds opnieuw blijkt, dat de regels van het schaakspel, ook bij hen die reeds jaren het spel beoefenen en het soms op de wereldranglijst tot een respectabele hoogte hebben gebracht, onverwachte moeilijkheden opleveren.

Ik neem mij voor in dit 'college' daarvan enkele interessante voorbeelden te geven, om te illustreren hoe er wel en hoe er niet gespeeld moet worden.

Averbach.

Deze Russische grootmeester heeft ons het meest bekende en bijna klassiek geworden voorbeeld gegeven over het gebrek aan kennis van de spelregels, ook als men tot de top-tien van de wereld behoort.

In een toernooi wendde Averbach zich eens verontwaardigd tot de wedstrijdleider met de woorden: "In mijn partij val ik met mijn loper de toren van mijn tegenstander aan en nochtans gaat de man rocheren! Wilt u hem op deze fout opmerkzaam maken, en hem zeggen, dat hij nu verplicht is een 'strafzet' met de koning te doen?".

De wedstrijdleader begaf zich naar het bord, bezag de stelling en zei tot Averbach: "Uw tegenstander is volkomen gerechtigd te rocheren!" De Russische grootmeester eiste toen dat de reglementen van het schaakspel erbij gehaald werden. Hetgeen gebeurde. En reeds uit een boekje voor beginners bleek, dat Averbach ongelijk had!

Hij zal zich afgevraagd hebben: met wat voor spel heb ik mij eigenlijk tientallen jaren bezig gehouden??

Euwe

Euwe kende de regels als geen ander. Maar toen hij wereldkampioen was, reisde hij eens in de trein door Polen, op weg naar een toernooi.

In de coupé zat een jongeman met een zakschaakspel voor zich en Euwe wierp een enkele maal een blik op de stelling. De man vroeg aan Euwe: "Schaakt U ook?". Het humoristische antwoord van Euwe luidde: "Een beetje".

Dus werd er dadelijk een partijtje gespeeld. Na enige zetten gaf Euwe de vijandelijke koning schaak. En de jonge Pool testte zijn tegenstander op diens kennis van de schaakregels: hij rocheerde, hoewel dat natuurlijk niet is toegestaan. Euwe zei niets, speelde onverstoord verder en won in grote stijl. In de tweede partij volgde iets soortgelijks; de Pool deed weer een onreglementaire zet, Euwe maakte wederom geen aanmerking en won nog overtuigender. De jongeman riep toen uit: "Ik begrijp hier niets van: U kent niet eens de regels van het spel en toch wint U van mij op een briljante manier. En ze noemen mij nog wel 'de Euwe van de club'!!".

Timman en Van der Wiel

Het overkwam beiden nog zeer onlangs. Timman speelde tegen (naar ik meen) Sokolov. Er ontstond een zeer gecompliceerde stelling. Sokolov wilde rocheren, maar hij aarzelde of dat nog wel was toegestaan. Dus ging hij naar de wedstrijdleader en vroeg of hij in deze stelling nog mocht rocheren. De arbiter bekeek de stelling en zei terecht: "Het mag".

Van der Wiel speelde tegen Karpov. Er ontstond een stelling die ik zeer vereenvoudigd weergeef (zie de pagina hiernaast), want het gaat uitsluitend om het principe.

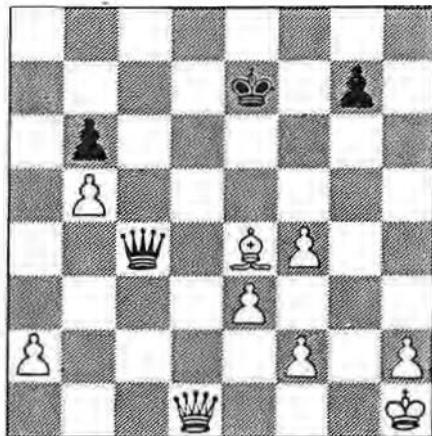
In deze stelling speelde Karpov Txh2. In de demonstratiezaal ontsoond nogal wat consternatie toen Van der Wiel antwoordde met 0-0. Maar de zet is volkomen reglementair.

Karpov

Dit jaar speelde Karpov in Gyon tegen zijn landgenoot Joedasjin en bereikte de stelling die hieronder is afgebeeld en die absoluut voor hem gewonnen is; z'n tegenstander had allang moeten capituleren.

Met zijn laatste zet, Dc4, viel zwart nog pion a2, b5 en Le4 aan. Maar Karpov kon met Db1, en, naar hij meende, met Dd5 alle drie de stukken verdedigen.

Karpov plantte zijn dame op d5 en Joedasjin wist niet hoe snel hij Df1 mat

moets spelen: hij had de ex-wereldkampioen verslagen. Karpov tekende het betreffende formulier, waarin hij zijn capitulatie bevestigde. Maar onmiddellijk daarop ging hij over de laatste zetten nog eens nadenken. Toen hij Dd5 speelde, had zwart hem met Df1 mat gezet, hoewel hij (Karpov) de dame op d5 nog niet had losgelaten! Karpov diende een protest in bij de arbiter en deze wees het protest toe. Er zijn echter door allen fouten gemaakt. Joedasjin had nooit Df1† mogen zetten, omdat Karpov de dame op d5 nog vasthield; want een zet is pas reglementair pas volttooid, als men het stuk heeft losgelaten.

Karpov had, evenwel, nooit het formulier mogen tekenen, waardoor hij zijn nederlaag bevestigde; hij had moeten protesteren, toen hij de dame nog in zijn hand had. En tenslotte nam de arbiter een foute beslissing door het protest toe te wijzen en te bepalen dat de partij overgespeeld moest worden. Karpov won toen.

Caissa

Ten aanzien van de rochade is mij enkele malen gebeleden, dat er onder onze leden sprake is van misverstand.

Gesteld dat U rocheert, terwijl dat niet is toegestaan. Uw tegenstander maakt U daar opmerkzaam op, zodat de rochade ongedaan gemaakt moet worden.

Maar denkt U erom: U bent dan wel verplicht om met de koning een zet te doen, want U hebt dat stuk aangeraakt.

Juditjes-6

De oude dierenfabel van de vos en de raaf om de kaas werkt nog altijd. Vergeet nooit je tegenstander te prijzen. 't Is beleefd en hij wil zich er nog wel eens door laten inpakken.

J. Starreveld

A Dark Horse

Hij was, met slinkse paardesprongen
in wits stelling doorgedrongen.

Daar schepte hij verschrikkelijk op
over z'n staart, zijn zwarte kop.

Na dit volmondig te beamen,
pende m'n looper 'm op z'n dame.

Hij werd verschalkt door 'n pion,
waardoor wit toch 't partijtje won.

De meeste versies van interviews die je in bladen aantreft, zijn natuurlijk bewerkt. Daarom, ter afwisseling, nu eens een interview met Jan Timman, althans een gedeelte daaruit, in de rúwe versie.

Er blijft weinig van over.

Timman is in de klauwen geraakt van Wim Kayzer, die voor de VPRO-radio een gesprek met hem had. U kent hem wel, hij is de man die het oppervlakkige gepraat schuwt, er moet wat gezegd worden, vindt hij.

Maar het lukt niet met Timman. Timman komt er niet uit, hij weet niet waar Kayzer heen wil en raakt in de problemen.

Hij gooit er maar een jeugd herinnering tegenaan, misschien helpt dat, denkt hij, maar dat interesseert die Kayzer geen ene moer!, de diepte wil hij in, ad fundum!

Maar het wil niet. Oordeelt u zelf. Exclusief voor Caissanieuws volgt hieronder een gedeelte uit het gesprek met Timman. Omdat dit een kerstnummer is.

(Jan Timman)

K.: Ik wilde het hebben over sublimatie (veredeling, red.). Je hebt geschreven: 'Mogelijk is de populariteit van de schaaksport in IJsland een rudimentair overblijfsel van de Vikingen hun heldhaftigheid, gegoten in een beschaafde vorm'.

Er is natuurlijk wel sprake van een oorlogssituatie, je hebt een doel dat nagestreefd moet worden, er zijn regels enz., dus een gesublimeerde vorm van oorlog. Wat is schaken?

T.: Ja, dat over die Vikingen is waarschijnlijk onzin, hoor, maar goed, wat schaken precies is?

K.: Schaken is een spelletje, maar wat is er meer dan het spelletje, ik bedoel, er staan koningen en koninginnen op het bord, pionnen, een heel leger staat opgesteld. Waar is het een sublimatie van?

T.: Nou ja, goed, het is bekend: het is een soort oorlogsspel dat in Indië is uitgevonden, wanneer was het precies, ik weet het niet, ik ben niet zo sterk in die dingen.

K.: Ja, dat begrijp ik, dat is de bron, dat kan iedereen verzinnen, maar wat is het voor jón, heeft het voor jou enige betekenis, niet in de zin van een afgeleide vorm van oorlogsvoering, maar voor jezelf, wat je eigen karakter betreft en wat je er in uitleeft?

T.: Het heeft voor mij in die zin een betekenis dat ik herinneringen heb van heel vroeger, waarbij schaakstukken voor mij iets bijzonders en iets magisch hadden. En dat blijft natuurlijk bestaan. Toen ik een jaar of zeven was en nog niet eens kón schaken, had het al iets magisch voor me, en ik geloof dat een heleboel schakers op die manier gevoed kunnen blijven.

K.: Wat was de magie?

T.: Gewoon, eh, ja, wat zal ik zeggen? Ik herinner me dat ik eens een keer bij mijn grootmoeder heb geloged, toen was ik waarschijnlijk een jaar of acht, negen misschien, en die had schaakstukken die romeinse legionairs symboliseerden, ze waren van metaal, -en dat spel maakte een enorme indruk op me.

K.: Je speelde oorlogje, bedoel je? In die sfeer?

T.: Nee, dat niet, ik had een boek van haar gekregen van Botwinnik, een partitienboek, en ik speelde daar partijen uit na op dat bord, en dat staat me nog steeds heel goed bij, dat ik dat een enorm mooie ervaring vond.

- K.: Wat was het mooie dan? Je beschrijft die stukken, die legionnaires, die dan optrekken, was het toen gewoon al schaken, gewoon de loop van de stukken? Nee, er was iets anders, wat was dat dan?
- T.: Ja, kijk, het is dus zo, wanneer je bijvoorbeeld met ander speelgoed speelt, ik noem maar iets, meccano, bijvoorbeeld, of Lego, daar bouw je ook dingen mee. Maar dit was veel mooier, hoewel ik het helemaal niet begreep, dat wat Botwinnik deed, maar ik vond toch het feit dat ik die zetten kon naspelen, met die stukken, een veel mooiere ervaring dan iets met meccano bouwen.
Je kan wel zeggen: dat meccanowerk blijft bestaan, maar je kan het ook weer heel snel uit elkaar halen. (!, red.).
- K.: Maar wat was nou het mooie? Kun je nog specifiekker zijn? Bedoel je de esthetiek van het spel?, of, ook, het winnen of het verliezen, dat element, wat was belangrijk?
- T.: Nee, dat element speelde nog helemaal niet voor mij. Maar ik denk dat ook bepalend was voor de schoonheid die ik erin zag, dat ik toen natuurlijk al talent had, hoewel ik niet wist hoe dat precies zou uitwerken. Maar dat móet bepalend geweest zijn.
- K.: En de schoonheid, waar zat die in?
- T.: In zowel de stukken, als wat er op het bord gebeurde natuurlijk, in beide, neem ik aan.
- K.: Ja, ik vraag me af: schoonheid? Ik kan me er wel iets bij voorstellen, stukken, bord, loop van de stukken, partijen naspelen...
- T.: Je kunt je niet voorstellen dat dat zo'n gevolg kan hebben?
- K.: Natuurlijk wel, want het is zo, dus kan ik het mij ook voorstellen.
- T.: En ook speelde, dat ik partijen tussen Botwinnik en Tal zag, en dat was toen de match waarin Botwinnik de titel van Tal terugwon, want dat was de eerste match die ik een beetje kon volgen.
- K.: Hm, hm, wat is je favoriete stuk eigenlijk, of heb je dat niet?
- T.: Het paard is mijn favoriete stuk.
- K.: Dat is volgens mij bij niet veel schakers zo.
- T.: Nou ja, dat weet ik niet precies. Maar het is ook concreet zo dat ik altijd graag en goed met paarden speel. Paard en loper zijn ongeveer evenveel waard. Sommige topschakers hebben een duidelijke voorkeur voor een loper, bijvoorbeeld mijn toekomstige tegenstander in de kwartfinales, Portisch, dat is iemand met een duidelijke voorkeur om met een loper tegen het paard te spelen.
- K.: Maar waarom is het paard jouw lievelingsstuk?
- T.: Omdat ik de sprong goed begrijp, laat ik het zo zeggen, ik begrijp beter waarom een paard beter kan zijn dan een loper, en hoewel ik natuurlijk van sommige stellingen geleerd heb dat de loper in die stelling beter is dan het paard, is het voor mij toch moeilijk om dat als zodanig te voelen.
Als ik ook maar éniig voordeel zie om een paard te hebben, dan heb ik zulke stellingen liever, ook als het helemaal niet duidelijk is of dat paard beter is, -dan wil ik toch altijd aantonen dat het paard eerder beter is dan de loper.
- K.: Ja, ja, ik vind het fascinerend, want ik begrijp er nog steeds niets van.
- T.: Aha!
- K.: Waarom het paard en niet de loper?
- T.: Ja, maar dat is gewoon de sprong.
- K.: De esthetiek van de beweging, ook?
- T.: Ik denk het wel ja.
-

In de externe competitie speel ik nog altijd voor 't Pionneke (Roermond) waarvoor ik nu al meer dan twaalf jaar schaak. 't Pionneke I speelt net als Caissa I derde klasse KNSB. Op het moment heeft dit team 4 wedstrijden gespeeld, waarvan er drie werden gewonnen en 1 verloren. In de derby Sittard - Roermond, of GESS - 't Pionneke speelde ik een leuke partij. De wedstrijd eindigde in een nipte overwinning (4½-3½) voor ons. Hieronder een analyse van mijn aandeel.

Guido Royakkers - E. Rutten

12 november 1988

1. e4, a6 Daar had ik dus geen zin in, vandaar 2. c4, c5 3. Pf3 Om eventueel over te schakelen naar de siciliaanse opening. 3...e6 4.d4, b5? Maar dit is dubieus, na 4...cd4: 5.Pd4: was de siciliaan op het bord verschenen. 5. cb5:, Lb7 6. Pc3, Pf6 7. ba6:, Pa6: 8. d5! Wit staat beter, de e- en d-pion zijn opgespeeld en nu kan wit zijn stukken snel ontwikkelen. Zwart daarentegen heeft problemen met zijn ontwikkeling. Zwart wilt nu zijn pion snel terugwinnen en probeert nu op de damevleugel het initiatief naar zich toe trekken. 8...Db6 ?! 9. Lc4, Pb4 10. 0-0 !? Zwart kan nu met een kleine combinatie zijn geofferde pion terugwinnen. 10... Pe4: 11. Pe4:, ed5: 12. Pe5! Optisch gezien de mooiste zet. Zwart mag nu geen stuk slaan vanwege de dreiging Dd7:+.

na 12.Pe5!

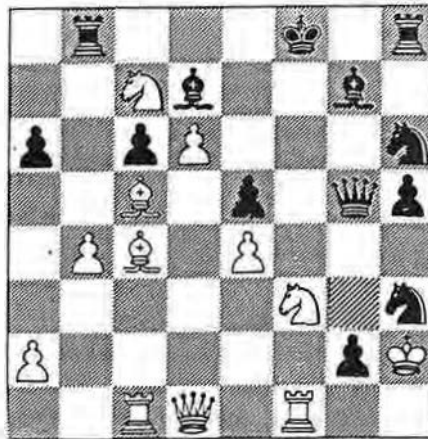
12... d6! het enigste 13. Pf7:, Kf7: 14. Pg5?! hier mis ik de eerste kans. Na 14.Df3 had zwart het heel moeilijk gehad. Zie 14. Df3+, Ke8 15. Pg5, dc4: 16. Df7, Kd8 17. Pe6, Kc8 18.De8+ en wint of 14. Df3+, Kg8 15. Dg4!, Lc8 16. Pf6+, Kf7 17. Pd5:, Lg4: 18.Pb6:, d5 19. Pa8:, dc4: met een gewonnen stelling voor wit. Nu krijgt zwart tegenkansen. 14... Kg8 15. De2, Lc8 Nu is de zwarte loper weggelukt. 16 a3!, eigenlijk een zet tegen mijn principe 16... dc4: ?! dit verliest snel, na 16... Db7! staat wit wel beter, Lf4! maar zwart kan nog vechten. Nu volgen enkele verplichte zetten. 17. ab4:, Ta1: 18. Dc4:, d5 19. Dd5:, Le6 20. Pe6:, Dd6 21. Db3, c4 22. Dc4:, Db4: 23. Dd5, Dd6 24. Db3, Db4 25. Df3! Geeft aan dat zwart nog grote problemen heeft. 25... De7?! Andere mogelijkheden waren 25...Ta5? 26. Ld2! of 25...h5? 26 Pg5!, Th6 27. Dd5! of 25...g6 26. Pf8:, Tc1: 27. Tc1:, Df8 28 Dd5+!. Wit volgt nu met 26. Pg5! dreigt mat op f7 en d5. 26... g6 27. Dd5+, Kg7 28. Pe6+, Kg8 29 Pf8: en zwart gaf op.

DUBBELBLIND

Frans Oranje

Het is gebeurd in de 11e ronde van dinsdag 22 november 1988. Ik ben door mijn onverwachte (late?) bloei opgeklommen naar de 25e plaats. Ik geloof, dat ik met alleen maar spelen, dit de laatste 4 jaar niet meer heb bereikt. Een zo hoge plaats, griezelig gewoon. Robbert v/h Kaar deelt die avond het vel in, waar ik zo riant staand op voorkom. Ik hoop tegen Piet Ruhe te zullen spelen, wiens klimmen op de ladder de laatste weken vergelijkbaar is met de mijne. Het wordt - om zuiver

indeeltechnische redenen - Frans Roes. Ik heb zwart, want zelf heb ik mij een keer - tegen Pi~~et~~ Jonkman (remise) - onterecht wit gegeven. Roes - Oranje dus, het wordt een Pirc: na zo'n 31 zetten, mijn notatie hapert nogal, is de volgende stelling ontstaan:

Een stelling om eens rustig naar te kijken. Zwart staat een pion voor, maar a6 hangt. En a6 niet alleen. Als de loper op d7 weggaat is het met d6-d7+ mat! Zwarts dame staat in en als het paard op f3 weggaat staat zwart ook bijna mat (loperverlies). Pe6+ is een vervelende dreiging. Door vrijwel a tempo Ph3+ te spelen, hoopte ik dat wit Kg2 zou doen om dan te vervolgen met Pf4+ om zodoende eeuwig schaak te bereiken met remise!

Maar Roes speelt de koning naar h1! (Pf2+?, Kg2 - Pd1:, Pg5:!) waarop ik weer bijna a tempo pion g2+ speel en de diagramstand wordt bereikt. (nu dus, red.)

Nu gebeurt het welhaast waanzinnig ongelofelijke: Ik speel Df4+ en prevel daar in volle overtuiging bij: 'Het is ook mat!'

Waarop Roes - die nu ineens ziet, dat het paard op h3 niet geslagen kan worden door de koning vanwege de loper op d7! - dit beaamt en mij de hand schudt. Beiden overzien we dat de koning op g2 kan nemen en nog weet ik niet hoe zwart daar uitkomt.

Van het Kaar suggereert het paard van h3 weg te spelen om het vrij te maken voor de Dame en mogelijke matvoering via de h-lijn. Ik heb het nog niet kunnen vinden. Duizelingwekkende varianten heb ik al op het bord gehad met Dame en stukoffers, waar de honden geen brood van lusten. Ineens sta ik nu bij de 12e ronde op de 15e plaats! Help !!!....

26 november 1988

Rotsooi door de Brievenbus

Frans Oranje

Ons 'Blauwe Boekje' is verast. De crematie heeft in stilte plaatsgevonden. Er stonden nog aantekeningen in van de heer Eygenbrood zelf. In dat keurige, sierlijke, schoolmeesters-handschrift.

Alle afmeldingen, adreswijzigen e.d. zijn er sinds jaar en dag in opgeschreven. En dan ineens: verdwenen.

Bestuursleden plegen Caïssa-aanhorigheden bij elkaar in de brievenbus te werpen. Dat Tante Jans het Blauwe Boekje dan aanziet voor rotzooi door vandalen naar binnen gegooid, is met geen mogelijkheid te voorzien.

Ze heeft nog met Tineke en Tante Cor en natuurlijk met Ome Herman overlegd. 'Hebben jullie die rotzakken ook gezien ?'
'Rommel in andermans brievenbus gooien, wat een loeders!'

Ons Blauwe Boekje is keurig in een grijze, plastic zak met ander huisvuil opgehaald. En met ontzettend veel andere rotsooi in vlammen opgegaan.

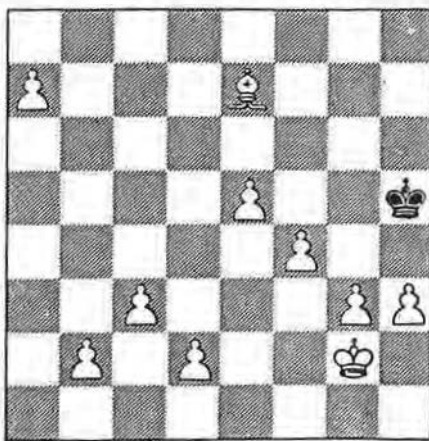
Laten we zuinig zijn met ons nieuwe Blauwe Boekje!

EEN KERSTPRIJSVRAAG

(J. van Hulst)

Tijdens het nadenken over de regels van het schaakspel, werd ik geïnspireerd tot het componeren van de volgende opgave, die U kunt karakteriseren als het meest crazy schaakprobleem aller tijden. Bekijk maar eens het volgende diagram:

De opgave luidt: kan wit winnen?

Wit is aan zet. Het, gemotiveerde, antwoord doet U in een gesloten enveloppe, die U op de bestuurstafel deponeert.

De inzending sluit dinsdag 10 januari, onmiddellijk voor het bekend maken van de indeling. Daarna maak ik de oplossing bekend op het prikbord.

Onder de goede oplosers wordt - zo mogelijk nog op 10 januari- de prijs verloot: het fraai geïllustreerde Ohra Toernooiboek 1988, verzorgd door Berry Wit-huis, met alle partijen uit de Kroongroep en het grootmeestertoernooi.

Vergeet niet op de enveloppe te schrijven: Kerstprijsvraag.

Ik reken op tientallen goede (en foute!)) inzendingen.

Het is voor de redactie verschrikkelijk moeilijk een ruimte, zoals die nu onder de streep bestaat, op te vullen. Tegelijkertijd zijn dergelijke 'witte plaatsen' de schrik van bijna elke redactie, in ieder geval de onze.

De meeste clubbladen lossen dit probleem op door het een en ander gewoon wit te laten. Dat kan. Er zijn ook redacties die dan proberen de lege ruimte vol te praten, in de zin van: je weet niet waar het goed voor is, maar het zal wel niet schaden. Voorlopig doen we nergens aan mee: we denken er nog over na.

A	B	C	D	E	F	G	H				
3801	Ammers,PTM_van	I	809	1605	55	7	1.0	7	4.0	1649	41
7706	Bach,A	I	809	1769	52	18	10.5	8	4.0	1798	26
7922	Bos,G	J	809	2056	1	0	0.0	0	0.0	2056	1
3014	Braaf,JC	I	809	1498	55	5	2.5	1	0.0	1491	49
3133	Bryans,N	h	809	2025	17	0	0.0	0	0.0	2025	17
1798	Bult,JW	J	809	1927	32	0	0.0	0	0.0	1927	32
7412	Buys,J	I	809	1867	21	0	0.0	7	4.0	1859	14
9722	Cornelissen,H	I	809	1612	12	6	2.5	6	2.0	1800	0
8685	Cuypers,P	I	809	1577	20	14	5.0	0	0.0	1840	6
1132	Deege,P	I	809	1330	6	6	1.0	0	0.0	1700	0
9477	Deken,PCM	I	809	1659	22	7	4.5	2	0.5	1691	13
3028	Dirks,H	I	809	1767	117	11	5.5	6	1.0	1787	127
7924	Drost,F	J	809	1910	1	0	0.0	0	0.0	1910	1
4271	Eclusse,JJ_de_I	I	809	1969	49	6	4.0	8	4.5	1943	35
3961	Galekop,W	I	809	1890	36	0	0.0	8	3.5	1914	28
2148	Gebhard,L	I	809	1579	6	6	2.5	0	0.0	1700	0
2635	Goudswaard,F	I	809	1319	6	6	1.5	0	0.0	1700	0
1605	Heer,W_de	I	809	1518	3	3	1.0	0	0.0	1700	0
1922	Hemmes,H	J	809	1450	8	0	0.0	0	0.0	1450	8
7732	Hofman,PS	I	809	1762	31	5	2.5	6	5.0	1747	20
6040	Hoogenboom,JC	I	809	1558	62	0	0.0	5	2.0	1550	57
1864	Ignacia,O	I	809	2009	61	0	0.0	0	0.0	2009	61
7921	Jong,P_de	I	809	1717	11	0	0.0	6	4.5	1570	5
7919	Jonkman,GTP	J	809	1862	1	0	0.0	0	0.0	1862	1
4267	Kaar.RH_vt	I	809	2055	65	6	4.5	10	5.5	2052	49
4651	Kahn,M	I	809	2043	126	20	12.5	6	3.0	2019	124
882	Kamphuys,D	I	809	1857	107	7	3.0	0	0.0	1871	107
9723	Kleef,B_van	I	809	1911	1	0	0.0	1	1.0	1800	0
7917	Knop,A	k	809	1591	8	0	0.0	0	0.0	1591	8
4272	Kurk,JF	h	809	1718	9	0	0.0	0	0.0	1718	9
7715	Kuyper,HJH	I	809	1490	16	3	1.0	0	0.0	1549	13
4268	Leijen,J	I	809	1882	20	0	0.0	2	2.0	1854	18
6057	Leuw,M	I	809	2076	139	31	21.0	8	4.5	1915	43
7920	Leviathan,D	I	809	1776	29	10	5.5	7	4.5	1742	12
1418	Ligtenstein,M	I	809	1390	5	5	1.0	0	0.0	1700	0
79	Lith,RC	I	809	2154	130	20	12.0	10	7.0	2112	102
7716	Loulszoon,HJ	I	809	1411	40	14	5.0	0	0.0	1458	26
2046	Mlx,MD	h	809	1769	26	0	0.0	0	0.0	1769	26
9721	Mug,P	I	809	1626	12	6	2.5	6	2.5	1800	0
3812	Neidig,A	I	809	1554	128	28	12.0	0	0.0	1570	63
2805	Nielen,M	I	809	2080	116	6	3.5	10	5.0	2121	133
3643	Nusink,A	J	809	1818	49	0	0.0	0	0.0	1818	49
3289	Nusink,GM	I	809	1777	18	0	0.0	5	3.5	1720	13
344	Oomens,L	I	809	1551	6	6	2.0	0	0.0	1700	0
4049	Osterwald,Elwin	I	809	1444	13	13	5.5	0	0.0	1500	0
2389	Paulis,D	I	809	1843	50	9	6.0	6	3.0	1790	35
3141	Petersma,E	I	809	1791	43	0	0.0	9	3.0	1793	34
4269	Pijpers,JV	k	809	1908	22	0	0.0	0	0.0	1908	22
9724	Rappard,D_van	I	809	1692	15	13	6.0	2	1.0	1800	0
4270	Roos,R	J	809	1821	12	0	0.0	0	0.0	1821	12
3629	Ruyter_v_Steve,T_de	I	809	1950	54	0	0.0	1	0.0	1968	53
8605	Schaper,RJ	I	809	1916	28	12	7.0	3	3.0	1916	13
9720	Smit,J	I	809	1694	11	7	4.0	4	0.5	1800	0
942	Spelbrink,JA	I	809	1954	108	0	0.0	8	2.5	2002	112

Verklaring van de kolommen

A : codenummer in ratingbestand, B : naam, C : codeletter laatste jaar waarin uitslagen zijn verwerkt (I=1988, k=1987, j=1986, i=1985, h=1984), D : verenigingsnummer, E : rating per sept. 1988 en aantal partijen, F : aantal partijen en score in toernooien, G : aantal partijen en score in competities, H : rating per sept. 1987 en aantal partijen.

A	B	C	D	E	F	G	H				
7915	Steden, HF_van	I	809	1498	7	0	0.0	6	2.5	1200	1
1311	Stemers, SAJ	I	809	1538	5	5	2.0	0	0.0	1700	0
4573	Steenis, J_van	I	809	1986	127	27	12.0	0	0.0	2041	141
6792	Sterrenburg, C	I	809	1889	79	13	7.0	7	4.0	1857	59
2867	Teo, KT	J	809	1689	29	0	0.0	0	0.0	1689	29
4131	Thomese, P	I	809	1620	3	3	1.5	0	0.0	1700	0
7916	Uiterwijk, JG	I	809	1879	13	0	0.0	4	1.0	1999	9
7925	Venderbosch, N	I	809	1493	8	0	0.0	7	2.0	1378	1
7748	Verlinde, E	I	809	1522	42	22	11.0	0	0.0	1449	20
9725	Vervoort, M	I	809	1513	1	0	0.0	1	0.0	1800	0
5203	Vos, C_de	I	809	1977	26	0	0.0	9	8.0	1890	17
1416	Vos, S_de	J	809	2012	30	0	0.0	0	0.0	2012	30
9502	Vreeze, F_de	I	809	1626	20	13	4.0	0	0.0	1795	7
4223	Wilde, B_de	I	809	1383	6	6	1.5	0	0.0	1700	0
748	Wilde, FH_de	I	809	1881	101	0	0.0	1	0.0	1891	105
2277	Wildschut, R	I	809	1858	40	6	3.0	8	3.0	1911	26
6046	Wolters, DCP	I	809	1575	38	6	2.5	0	0.0	1566	32
6811	Zonjee, WJR	I	809	1710	54	20	10.5	0	0.0	1681	34
7926	Zwet, M_van	I	809	1692	19	6	3.0	5	1.5	1674	8

AVONTUREN IN EEN EXTRA INTIEM KAMERTJE.

Stand na de 14e Ronde per 15-12-1988

Nr.	Sys	Naam	Punten	Nr.	Sys	Naam	Punten
1	2	:Kaar v.h.	2583	65	47	:Potters	939
2	1	:Royakkers	2254	66	100	:Koopmans	912
3	118	:Smit D.	2067	67	115	:Daalen v.	910
4	3	:Leuw M.	2047	68	137	:Beurs de	891
5	14	:Sterrenburg	1908	69	87	:Wolters	884
6	35	:Smit J.	1850	70	15	:Deken W.	882
7	13	:Kamphuijs	1713	71	131	:Michel	881
8	36	:Leijen	1670	72	82	:Bartman	872
9	29	:Dirks	1618	73	92	:Botermans	830
10	133	:Oosten v.	1596	74	21	:Paulis	826
11	34	:Deken P.	1555	75	141	:Janssen	814
12	43	:Hulst v.	1553	76	70	:Louiszoon	802
13	20	:Nusink M.	1547	77	130	:Rietveld	799
14	26	:Ecluse de 1'	1547	78	67	:Prent	798
15	120	:Manuri	1542	79	71	:Goudzwaard	794
16	65	:Oranje	1529	80	91	:Veenstra	792
17	18	:Wijchgel	1526	81	39	:Deken A.	784
18	119	:Lith	1518	82	54	:Steden v.	778
19	44	:Kleef v.	1504	83	38	:Cornelissen W.	763
20	32	:Hoogenboom	1479	84	69	:Deken, Paula	749
21	45	:Kuyper	1457	85	80	:Batenburg v.	725
22	7	:Vos S. de	1427	86	128	:Soto	716
23	11	:Galekop	1414	87	138	:Bet	709
24	4	:Nielen	1412	88	57	:Heer de	701
25	110	:Nusink A.	1410	89	139	:Bade	699
26	46	:Mug	1401	90	143	:Barvelink	695
27	31	:Steeners	1363	91	60	:Haan	694
28	129	:Schmidt	1361	92	40	:Wilde B. de	632
29	51	:Uiterwijk	1359	93	121	:Barendregt	624
30	56	:Ruhe	1338	94	50	:Vervoort	621
31	112	:Vlug	1309	95	85	:Gauw	617
32	134	:Roos	1308	96	42	:Lindeboom	597
33	6	:Knop	1300	97	52	:Jonasse	582
34	9	:Verlinde	1300	98	77	:Ben Ali	549
35	58	:Zonjee	1298	99	107	:Verstraeten	547
36	62	:Osterwald	1281	100	76	:Hemmes	544
37	22	:Leuw E.	1278	101	136	:Winkels	536
38	8	:Wildschut	1272	102	111	:Casparis oe	531
39	16	:Roes	1241	103	73	:Liptenstein	515
40	117	:Gijsbers	1211	104	124	:Jager oe	484
41	116	:Schaper	1197	105	33	:Dekker	471
42	10	:Jonkman	1183	106	114	:Houten v.	455
43	123	:Littel	1162	107	102	:Jong J. de	436
44	37	:Starreveld	1161	108	98	:Eymael	435
45	132	:Duijn v.	1152	109	66	:Mollema	427
46	5	:Vos C. de	1148	110	126	:Vreeze de	364
47	61	:Thomese	1147	111	122	:Groothedde	359
48	12	:Hofman P.	1144	112	89	:Klauw v.d.	352
49	28	:Petersma	1144	113	142	:Mocking	345
50	17	:Bach	1130	114	94	:Deege	268
51	23	:Hofman H.	1113	115	19	:Wismeijer	238
52	75	:Grimminck	1113	116	125	:Graaf v.d.	237
53	88	:Rijke	1099	117	113	:Brachthuisen	210
54	63	:Omens	1081	118	140	:Waterdrinker	159
55	78	:Cornelissen H.	1073	119	105	:Leuw B.	105
56	81	:Troost	1065	120	104	:Wortel	94
57	74	:Aue	1051	121	59	:Venderbosch	40
58	55	:Spelbrink	1051	122	48	:Gruenbauer	0
59	79	:Meurs v.	1047	123	108	:Swirc	0
60	109	:Gould	1024	124	86	:Nobel	0
61	27	:Amers v.	989	125	49	:Jaspers	0
62	41	:Scholtens	979	126	93	:Kok	0
63	68	:Neidig	950	127	101	:Swartz	0
64	25	:Rappard v.	946	128	84	:Tongeren v.	0
				129	106	:Oostvogel	0

De Stand
Wat zullen we er nog over schrijven ?

André Bach is deze week met de muziek mee. Hij heeft geen tijd om zijn commentaar te schrijven.

Ik heb het gevoel de helft van dit nummer te hebben geschreven, lijd aan een vervelende griepaanval, moet vroeg naar bed, en op het vuur staat mijn avondeten.

Kortom, geen beter uitgangspunt om over de Stand na de 14e ronde van dinsdag 13 december 1988 te schrijven.

Robbert van het Kaar is duidelijk bezig verloren terrein te herwinnen. Maar op het punt van de helft van de competitie, kan nog van alles gebeuren natuurlijk. Guido Royackers ligt duidelijk op de loer en daar weer achter Daan Smit, Micha Leuw en Kees Sterrenburg. Opmerkelijk is het oprukken van Jan Smit, Donald Kamphuis, en Jan Leijen. En ook Hans Dirks staat weer, waar hij ongeveer hoort.

Als na de 15e ronde men weer voor de tweede keer tegen dezelfde tegenstander kan worden ingedeeld, is het duidelijk dat er nog veel kan veranderen. We zien Paul Deken op de 11e plaats vlak achter nieuwkomer (N.West) Jaap van Oosten. De 12e plaats van V. Hulst is opmerkelijk. Hieronder staat Martin Nusink, die met 96% weestandspunten tot nog toe het zwaarste programma heeft gedraaid. Han de 1'Ecluse (14) mag zeker niet ontevreden zijn. Ikzelf ook niet op de 16e plaats (zie elders in dit nummer). We komen nu een groep tegen ten koste waarvan hierboven genoemd zich plaatsten:

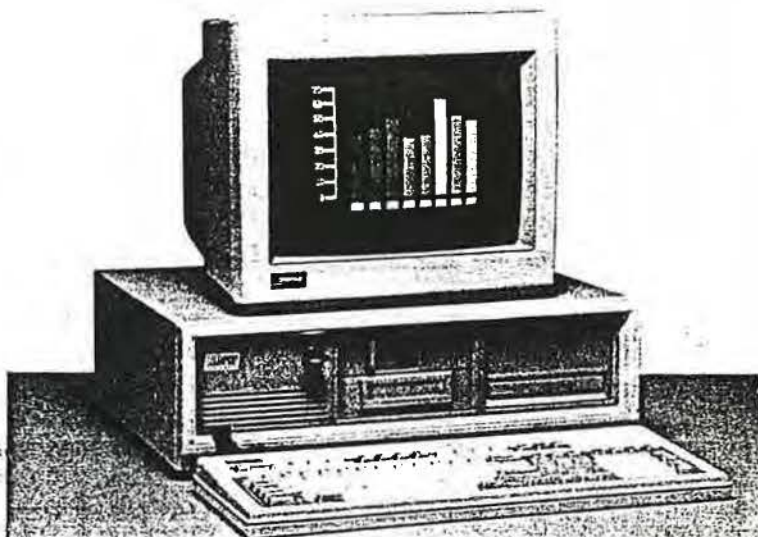
We zien Rik Lith, Sjoerd de Vos, Wes Galekop, Marcel Nielen en Nol Nusink duidelijk te lage plaatsten bekleden. Maar wel grappig, dat door de hele lijst mensen staan, die men er niet zou verwachten. Bert Knop op 33, alweer in herstel!, Clemens de Vos op 46, Errit Petersma op 49, John Spelbrink op 58. Altijd komen we natuurlijk clubleden tegen op plaatsen, waar we ze niet zouden verwachten. Afgezien van de Notoire Zwervers, waar ik mezelf zeker onder reken, maar ook Tom Frent, Pim Zonjee en natuurlijk Ben van Kleef. En dan is er altijd een geruisloos, groot aantal spelers, die week in week uit de stukken plaatsen, verliezen of winnen en soms remise spelen. En altijd besef je weer, dat een aantal - ook geruisloos - wegblijft, het groepje 0-scoorders aard het eind van de lijst. Maar ook Nico Venderbosch en Henk Wortel, en Frans de Vreeze hebben we al lang niet gezien. En waarom staat Jeroen Wismeijer op de 115e plaats ?

De Stand is wat bekort voor Caïssa Nieuws. Dinsdag op de club hangt weer de volledige lijst met waardecijfers, kleursaldo, percentages etc. En de volgende keer doet André Bach dit commentaar natuurlijk weer.

Frans Oranje

U N I E K E AANBIEDING VOOR WIE DIRECT GOED WIL AUTOMATISEREN!

DE REVOLUTIONAIRE COMPAQ 386
MAAKT UW NETWERK NOG SNELLER EN VOORDELIGER.

DE COMPAQ 386, EEN MINICOMPUTER IN HET HART VAN UW NETWERK

Een jarenlange expertise in computer-netwerken maakt het ons nu mogelijk u een direct operationeel, razendsnel, computer-netwerk aan te bieden. Centraal daarin staat de befaamde 32-bits minicomputer van Compaq die voor een gigantische tempoversnelling zorgt. Vanaf f 20.000,- kunt u nu over een eigen multi-usersysteem "onder Novell" beschikken. Wij installeren zelf (dus niet via derden) en ons opleidingsinstituut begeleidt uw medewerkers. **Wilt u meer informatie? Bel dan 030-349411 of stuur bijgaande antwoordkaart in.**

Hoofdkantoor
St. Jacobsstraat 8, 3511 BS Utrecht
Showrooms
Weesperstraat 103, 1018 VN Amsterdam
St. Jacobsstraat 8, 3511 BS Utrecht

ADVIES GROEP

JA

- ☐ Ik wil direct goed automatiseren,
☐ zend mij vrijblijvend netwerk-informatie,
☐ bel ons voor een vrijblijvende afspraak.

Firmanaam: _____

T.a.v.: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Postcode: _____

Telefoon: _____

PCI

Aan de VV-(advies)GROEP, antwoordnr. 9142, 3500 ZA Utrecht.